

A still life painting featuring a violin, several books, and musical manuscripts. The violin is the central focus, with its body and f-hole clearly visible. To its left are several thick books stacked together. In the foreground, there are several sheets of musical notation with handwritten notes and clefs. The background is dark and atmospheric, with a globe partially visible at the top, showing the word 'AMERICA' and 'TERRA TRIUM'. The overall color palette is muted, with earthy tones and a soft, diffused light.

LUCA MARENZIO

MISSA

SUPER INIQUOS ODIO HABUI

LIBER PRO ARTE

LUCA MARENZIO

MISSA SUPER INIQUOS ODIO HABUI

LUCA MARENZIO

MISSA

SUPER INIQUOS ODIO HABUI

WYDAŁA *EDITED BY*
BARBARA PRZYBYSZEWSKA-JARMIŃSKA

LIBER PRO ARTE
WARSZAWA 2016

Publikacja w ramach projektu *Published within the Project*
HERA (Humanities in the European Research Area) – JRP (Joint Research Programme)
Music Migration in the Early Modern Age:
the Meeting of the European East, West, and South (MusMig)

Tłumaczenie angielskie
English translation
Paweł Gruchała

Opracowania graficzne nut i skład publikacji
Layout of scores and typesetting
Łukasz Szulim

Projekt okładki *Cover design*
Wojciech Markiewicz

© Copyright by Barbara Przybyszewska-Jarmińska

ISBN 978-83-65631-07-7

Liber Pro Arte
ul. Długa 28
00-238 Warszawa

Druk i oprawa
Printed and bound by
Argraf Sp. z o.o.
ul. Jagiellońska 76
03-301 Warszawa

Spis treści *Contents*

Wstęp	7
Introduction	11
Komentarz krytyczny	15
Critical commentary	17
Missa super Iniquos odio habui	19
Tekst mszy z tłumaczeniem na język polski i angielski	
<i>Text of Mass with translation into Polish and English</i>	69

WSTĘP

Luca Marenzio (ur. 1553 lub 1554 w Coccaglio k. Brescii, zm. 22 sierpnia 1599 w Rzymie) był kompozytorem cenionym przede wszystkim jako autor madrygałów, uważanym przez współczesnych za najwybitniejszego madrygalistę późnego renesansu oraz jednego z prekursorów *seconda pratica*.

Naukę muzyki rozpoczął prawdopodobnie w chórze katedry w Brescii u tamtejszego kapelmistrza Giovanniego Contina, a kontynuował w Mantui, gdy ten około 1568 r. przeniósł się na dwór Gonzagów. Około 1574 r. Marenzio znalazł się w Rzymie, zatrudniony jako śpiewak najpierw przez kardynała Cristofora Madruzzo, a po jego śmierci w 1578 r. przez kardynała Luigiego d'Este, brata księcia Ferrary Alfonsa II. W 1581 r. podróżował ze swoim nowym patronem po północnej Italii i mieszkał przez jakiś czas na dworze w Ferrarze, po czym wrócił do Rzymu. Po śmierci kardynała Luigiego d'Este w 1586 r. opuścił na jakiś czas Rzym. Od 1588 r. przebywał we Florencji, gdzie należał do muzyków pozostających w służbie wielkiego księcia Toskanii Ferdinanda de' Medici, między innymi jako jeden z twórców muzyki do intermedii wystawionych w 1589 r. podczas wesela Ferdinanda i Cristiny di Lorena. W 1590 r. wrócił do wiecznego miasta, gdzie znalazł się pod patronatem Virginia Orsiniego, księcia Bracciano, a następnie, od 1594 r., kardynała Cinzia Aldobrandiniego, nepota papieża Klemensa VIII. W wyniku starań króla Polski Zygmunta III Wazy, na polecenie Cinzia Aldobrandiniego i samego papieża jesienią 1595 r. opuścił Rzym i udał się w podróż do Krakowa, dokąd przybył najprawdopodobniej w grudniu tego roku. Na dworze Zygmunta III był niezwykle wysoko opłacanym kapelmistrzem nowo zorganizowanego, złożonego głównie z muzyków włoskich, wokalnie-instrumentalnego zespołu królewskiego, przemieszczającego się między Krakowem i Warszawą. Pobyt Marenziana w Polsce trwał zapewne do wiosny 1598 r., kiedy król udał się do swojej rodzinnej Szwecji. Przyjmuje się, że najpóźniej w październiku tego roku muzyk był w Wenecji, a następnie ponownie zjechał do Rzymu, gdzie zmarł i został pochowany w kościele S. Lorenzo in Lucina¹.

Pierwszy madrygał Marenziana został opublikowany w 1577 r., w antologii *Il primo fiore della ghirlanda musicale a cinque voci*. Jego pierwszy zbiór monograficzny – *Il primo libro de madrigali a cinque voci* – ukazał się w 1580 r. W kolejnych latach Marenzio wydał jeszcze osiem ksiąg madrygałów na pięć głosów, dwa na cztery głosy oraz sześć na sześć głosów, pięć ksiąg villanelli i canzonett na trzy głosy, a także dwa zbiory utworów religijnych – *Madrigali spirituali* (1584) i *Motecta festorum totius anni. Liber primus* (1585). Pośmiertnie ukazało się wydanie *Sacrae cantiones* (1616), zawierające młodzieńcze motety kompozytora. Większość autorskich zbiorów utworów Marenziana miała po kilka wydań za życia twórcy i kolejne po jego śmierci, we Włoszech i w innych krajach europejskich, a ponadto poszczególne kompozycje były publikowane lub przedrukowywane w antologiach utworów różnych twórców u schyłku XVI i w pierwszych dekadach XVII w.² oraz zachowały się w wielkiej liczbie odpisów rękopiśmiennych przechowywanych w bibliotekach wielu krajów Europy.

Nie negując faktu, że Marenzio w swoich czasach był ceniony głównie jako kompozytor madrygałów z tekstami o tematyce świeckiej, trzeba pamiętać, że w jego dorobku znajdowała się też spora liczba madrygałów religijnych i motetów, a także kilka opracowań cykli mszalnych. Kompozytor musiał być uważany za kompetentnego w zakresie muzyki religijnej, w tym liturgicznej, skoro Klemens VIII powierzył mu w 1594 r., po śmierci Givanniego Pierluigiego da Palestrina, kontynuację prac nad potrydencką reformą polifonicznych śpiewów kościelnych, której celem było ich takie uproszczenie, aby słuchacze mogli bez trudu zrozumieć tekst śpiewanych utworów³. Marenzio znalazł się też w grupie muzyków (należeli do niej również Giovanni Maria Nanino, Andrea Dragoni i Fulgenzio Valesio), która miała dokończyć prace prowadzone przez Palestrinę i Annibale Zoila, związane z rewizją śpiewów chorałowych w księgach liturgicznych, niezbędną do przygotowania nowych wydań antyfonarza, graduału i psalterza, zgodnych z ustaleniami soboru trydenckiego⁴.

¹ Na temat życia Luki Marenziana zob. przede wszystkim: Hans Engel, *Luca Marenzio*, Firenze 1956; Steven Ledbetter, *Luca Marenzio: New Biographical Findings*, dysertacja doktorska, New York University 1971; Marco Bizzarini, *Marenzio. La carriera di un musicista tra Rinascimento e Controriforma*, Rodengo Saiano: Promozione Franciacorta 1998 (wyd. także jako: *Luca Marenzio: the career of a musician between the Renaissance and the Counter-Reformation*, tłum. ang. James Chater, Aldershot, Ashgate 2003).

² Dorobek kompozytora został opublikowany w XX w. w szeregu wydań źródłowo-krytycznych i faksymilowych. Zob. zwłaszcza Luca Marenzio, *Sämtliche Werke*, wyd. Alfred Einstein (Publikationen älter Musik, 4, 6), Leipzig: Breitkopf & Härtel 1929–1931, repr. Hildesheim: G. Olms 1967; Luca Marenzio, *Opera omnia*, wyd. Bernhard Meier, Roland Jackson (Corpus Mensuralis Musicae, 72/I–VII), The American Institute of Musicology 1976–2000.

³ Bizzarini, *Marenzio. La carriera*, ss. 219–220.

⁴ Jw., s. 220.

Ostatecznie zadań tych Marenzio nie wykonał⁵, ponieważ w październiku 1595 r. wyjechał wraz z grupą innych muzyków, prowadzoną przez wysłannika Zygmunta III, kanonika Bartłomieja Kosa, do Krakowa, aby objąć kapelmistrzostwo tamtejszego zespołu, a po powrocie do ojczyzny nie został ponownie przyjęty na dwór kardynała Cinzia Aldobrandiniego ani też papieski.

W okresie pobytu kompozytora w Polsce nie ukazały się drukiem żadne jego nowe utwory. Nie odnaleziono też jakichkolwiek informacji źródłowych, które potwierdzałyby, że Marenzio komponował w tym czasie madrygały. W szczególności jest niemal pewne, iż *Lottavo libro de madrigali a cinque voci*, zbiór wydany w Wenecji w 1598 r., bezpośrednio po powrocie Marenzia do Włoch, nie zawiera kompozycji, które powstały w okresie służby na dworze Zygmunta III⁶. Jeżeli chodzi o utwory religijne, które mógł Marenzio napisać jako królewski maestro di cappella, trzy jego polichóralne motety (jeden na 8 i dwa na 12 głosów) zostały opublikowane w dziś zdekompletowanym zbiorze *Melodiae sacrae* (Kraków, RISM B/I 1604²), przygotowanym przez Vincenzusa Liliusa (Vincenza Gigliego), tenora w zespole króla Polski (wydanie zawiera wyłącznie utwory religijne muzyków, którzy działali na polskim dworze królewskim). Szereg innych kompozycji Marenzia wydrukowano w niemieckich antologiach wydawanych w pierwszych dekadach XVII w. Kilka motetów i mszy (w większości jedynie części *Kyrie* i *Gloria*) znanych jest z rękopiśmiennych przekazów z tego samego czasu zachowanych w Polsce (w Gdańsku i Pelplinie), w Austrii (w Wiedniu), Niemczech (w Dreźnie i Berlinie), Republice Czeskiej (w Pradze i Rokycanach) oraz w Słowenii (w Lublanie). Jakkolwiek niektóre z tych utworów zanotowano także w rękopisach proveniencji włoskiej, istnieje duże prawdopodobieństwo, że przynajmniej część kompozycji religijnych Marenzia wydanych lub odpisanych w krajach leżących na północ od Alp powstała podczas pobytu muzyka na dworze Zygmunta III⁷.

Potwierdzeniem aktywności kompozytorskiej Marenzia podczas pobytu w Polsce w zakresie muzyki religijnej jest relacja przedstawiona w diariuszu Giovanniego Paola Mucantego, mistrza ceremonii towarzyszącego kardynałowi Enrico Caetaniemu w jego legacji do Polski z lat 1596–1597. Dotyczy ona mszy odprawionej 13 października 1596 r., z udziałem króla, legata i dworu, w warszawskiej kolegiacie św. Jana Chrzyciela, podczas której kapela królewska pod kierunkiem Marenzia wykonała jego nowo napisaną mszę na dwa chóry w formie echa („Il Signor Luca [Marentio], Maestro di Cappella, fece cantare una messa nova composta da lui in forma d'echo, et fu bellissimo sentire, perché fu cantata a duoi chori et tutte le parole erano replicate dall'uno et l'altro choro in forma d'echo” – jak pisał Mucante⁸).

Próby zidentyfikowania utworu były nieskuteczne⁹ do czasu, kiedy po upadku muru berlińskiego w Staatsbibliothek Preußischer Kulturbesitz w dawnym Berlinie Wschodnim udostępniona została kolekcja rękopisów muzycznych z XVI i XVII w. należąca do 1945 roku do Stadtbibliothek we Wrocławiu¹⁰. Została ona następnie wywieziona do Moskwy, po czym w latach 50. XX w. przekazana przez władze Związku Radzieckiego

⁵ Marco Bizzarini bierze pod uwagę możliwość, że w ramach zleconych przez Klemensa VIII prac został przygotowany, obecnie zaginiony, zbiór *Completorium ac Antiphonae sex vocibus*, przypisywany Marenziowi, opublikowany w Wenecji w 1595 r. (jw., s. 220).

⁶ Zob. na ten temat Marco Bizzarini, *Luca Marenzio i jego kompozycje świeckie opublikowane po podróży do Rzeczypospolitej*, „Muzyka” XLVIII 2003 nr 4, ss. 7–20.

⁷ Kompozycje te – zachowane kompletnie, ale także zdekompletowane lub znane jedynie we fragmentach – zostały opublikowane w serii Luca Marenzio, *Musica sacra*, wyd. R. Jackson, t. I, III, VII (Corpus Mensurabilis Musicae 72), Neuhausen-Stuttgart 1978, 1979, 2000. Na temat utworów religijnych Marenzia prawdopodobnie powstałych w Rzeczypospolitej zob. Roland Jackson, *Marenzio's Polish Sojourn and his Polychoral Motetes*, w: *Musica Antiqua Europae Orientalis VII: Acta Musicologica*, Bydgoszcz 1985, ss. 503–525; tegoż, *The Masses of Marenzio: authentic or not?*, w: *Kirchenmusik in Geschichte und Gegenwart: Festschrift Hans Schmidt zum 65. Geburtstag*, red. Heribert Klein, Klaus Wolfgang Niemöller, współpraca Jürgen Schaarwächter, Köln 1998, ss. 171–184; tegoż, *Marenzio, Poland and the late polychoral sacred style*, „Early Music” XXVII 1999 nr 4, ss. 622–631, por. przekład polskojęzyczny, *Marenzio, Polska i późny sakralny styl polichóralny*, „Muzyka” XLVIII 2003 nr 4, ss. 129–143 (zob. zwłaszcza s. 132, na której mowa o zachowanym niekompletnie w Österreichische Nationalbibliothek w Wiedniu rękopiśmiennym przekazie polichóralnego, wokально-instrumentalnego opracowania *Te Deum laudamus*, zapewne wykonywanego w kolegiacie św. Jana Chrzyciela w Warszawie we wrześniu 1596 roku, a być może także wówczas skomponowanego); Barbara Przybyszewska-Jarmińska, „Missa super Iniquos odio habui a 8” - warszawska msza w formie echa Luki Marenzia?, „Muzyka” XLIX 2004 nr 3, ss. 3–39.

⁸ [Pan Luca [Marenzio], maestro di cappella, poprowadził wykonanie nowej mszy, skomponowanej przez niego w formie echa, a [jej] słuchanie stanowiło dużą przyjemność, ponieważ była śpiewana na dwa chóry, a wszystkie słowa były powtarzane przez jeden i drugi chór w formie echa.] Zob. edycję tekstu w oryginale w: Jan Władysław Woś, *I due soggiorni del card. legato E. Caetani a Varsavia (1596-1597)*, Firenze 1982, s. 46 (wydanie na podstawie rękopisu 159 ze zbiorów Potockich, znajdującego się obecnie w Warszawie w Archiwum Głównym Akt Dawnych) oraz R. Jackson, *Marenzio, Poland*, ss. 624–626; M. Bizzarini, *Marenzio. La carriera*, s. 216. Tekst oryginalny i tłumaczenie na język polski w: Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *W poszukiwaniu dawnej świetności. Głosy do książki Anny i Zygmunta Szweykowskich „Włosi w kapeli królewskiej polskich Wazów”* (Kraków 1997), „Muzyka” XLIII 1998 nr 2, s. 98.

⁹ Zob. R. Jackson, *Marenzio, Poland*, s. 625.

¹⁰ Skatalogowana w: Emil Bohn, *Die musikalischen Handschriften des 16. und 17. Jahrhunderts in der Stadtbibliothek zu Breslau*, Breslau 1890; przedruk Hildesheim 1970.

„przyjaciołom” z Niemieckiej Republiki Demokratycznej (w Moskwie pozostała niewielka część zbioru)¹¹. W kolekcji tej, określanej jako *Sammlung Bohn*, znajduje się ośmiogłosowe opracowanie pełnego cyklu mszalnego Marenzia zatytułowane *Missa super Iniquos odio habui* (Bohn Ms. mus. 96 nr 11), zapisane w formie głosów w zbiorze datowanym przez Bohna na koniec XVI w., ale zawierającym także zapisy z początku następnego stulecia¹², jak również odpis, w nowoniemieckiej organowej notacji tabulaturowej, z redukcją do czterech głosów, dwóch pierwszych części *Missa super Iniquos odio habui* w opracowaniu Georga Vintza¹³ (Bohn Ms. mus. 105 nr 27 – rękopis datowany przez Bohna na pierwszą połowę XVII w.)¹⁴.

Zapis pełnego cyklu mszalnego (*Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus* z wydzielonym opracowaniem tekstu „Benedictus” oraz *Agnus Dei*), z jasno wskazanym autorem – Luką Marenziem, dokonany, jak pokazują obecne w książkach głosowych Altus i Tenor Secundi Chori daty – odpowiednio (Altus, k. 35r) „17 Aprilis Anno 1602” i (Tenor, k. 33r) „Anno 1602” – niedługo po śmierci kompozytora, stanowi obecnie podstawowe źródło utworu¹⁵. Ze względu na miejsca zachowania tego i innych przekazów *Missa super Iniquos odio habui* można sądzić, że kompozycja powstała podczas pobytu muzyka w Polsce, a z uwagi na zastosowaną w niej technikę kompozytorską, wydaje się uzasadnione przypuszczenie, że jest to utwór, o którym pisał w swojej relacji Giovanni Paolo Mucante.

Missa super Iniquos odio habui, napisana z myślą o wykonaniu w rzymskokatolickim kościele przez zespół króla Polski, z pewnością oryginalnie zawierała muzyczne opracowania wszystkich pięciu części rzymskokatolickiego *ordinarium missae*. W czasie kiedy Roland Jackson przygotowywał edycję *Musica sacra* Marenzia, a także gdy pisał artykuły na temat religijnych utworów Marenzia skomponowanych w Polsce, kompozycja ta znana mu była tylko z dwóch części (*Kyrie* i *Gloria*), zachowanych w przekazach sporządzonych w środowiskach protestanckich i dostosowanych do ich potrzeb. Z tego powodu w jego edycji znalazły się tylko te dwie części mszalne i z tego też głównie powodu badacz uważał, że *Missa super Iniquos odio habui* (podobnie jak, również zachowane w przekazach sporządzonych w środowiskach protestanckich, zawierających wyłącznie *Kyrie* i *Gloria, Missa super Jubilate Deo* i *Missa super Ego sum panis vivus*) nie mogła być utworem, którego wykonanie w kolegiacie św. Jana Chrzciciela w Warszawie relacjonował Mucante¹⁶.

Dzięki odpisowi z 1602 roku, proveniencji śląskiej, notabene też sporządzonemu w środowisku protestanckim, ale mimo to obejmującemu pięć części rzymskokatolickiego *ordinarium missae*, możliwe jest dokonanie pierwszego kompletnego wydania *Missa super Iniquos odio habui* Marenzia.

¹¹ Zob. Richard Charteris, *Newly Discovered Music Manuscripts from the Private Collection of Emil Bohn* (Musical Studies & Documents, red. Ursula Günter, t. 53), American Institute of Musicology, Hänssler Verlag 1999, s. 293.

¹² W tych samych partesach, poza anonimowym *Magnificat* i motetem Johannesa Trojanusa, zanotowane zostały msze (niemal wszystkie z kategorii *missa parodia*) Orlanda di Lasso, Michaela Engelsdorfa, Jacoba Handla, Lamberta de Sayve, a w bezpośrednim sąsiedztwie zapisu kompozycji Marenzia – Valentina Haussmanna i Arnolda Grothiusa.

¹³ Opublikowane w: Georg Vintz, *Missae ad praecipuos dies festos accomodatae, quinque, sex & octo vocibus [...] cum basso continuo*, Erfurt 1630. Wszystkie księgi starodruku znajdują się w Krakowie, w Bibliotece Jagiellońskiej (w zbiorze starodruków muzycznych z dawnej Preußische Staatsbibliothek zu Berlin) oraz w Wiedniu, w Bibliothek der Gesellschaft der Musikfreunde. Dekomplety przechowywane są w różnych kolekcjach, m. in. w Bibliotece Gdańskiej PAN oraz w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu. W zbiorze tym zostały m.in. wydane części *Kyrie* i *Gloria Missa super Iniquos odio habui* Luki Marenzia (nowe wyd. w Luca Marenzio, *Musica sacra*, wyd. Roland Jackson, t. I (Corpus Mensurabilis Musicae 72), Neuhausen-Stuttgart 1978).

¹⁴ Zob. na ten temat: B. Przybyszewska-Jarmińska, „*Missa super Iniquos odio habui* a 8”. Ponadto w Staatsbibliothek Preußischer Kulturbesitz przechowywane są obecnie następujące kompozycje Luki Marenzia: stanowiący podstawę materiałową omawianej mszy motet *Iniquos odio habui* a 8 (Bohn Ms. mus. 29 nr 54 oraz Bohn Ms. mus. 20 nr 189 – zredukowany w zapisie tabulaturowym do czterech głosów), *Jubilate Deo omnis terra* a 8 (Bohn Ms. mus. 15 nr 176; Bohn Ms. mus. 20 nr 40; Bohn Ms. mus. 29 nr 61 oraz Bohn Ms. mus. 98 nr 15), *Quid vidisti me Thoma credidisti* a 4 (Bohn Ms. mus. 21 nr 97), *Missa super Laudate Dominum* a 12 – tylko *Kyrie* i *Gloria* (Bohn Ms. mus. 19 nr 72; Bohn Ms. mus. 31 nr 67a oraz Bohn Ms. mus. 104 nr 2).

¹⁵ Znane są także jej fragmentaryczne przekazy: w formie rękopiśmiennych głosów: Gdańsk, Gdańska Biblioteka Polskiej Akademii Nauk, Ms 4006 nr 48 – tylko *Kyrie* i *Gloria*, brak tenora chóru pierwszego i altu chóru drugiego, tamże Ms 4012 nr 108 – zawiera tylko głos organów części *Kyrie* i *Gloria* (zob. Danuta Popinigis, Barbara Długońska, Danuta Szlagowska, Jolanta Woźniak, *Thematic Catalogue of Music in Manuscript in the Gdańsk Library of the Polish Academy of Sciences* (Music Collections from Gdańsk I), Kraków – Gdańsk: Musica Iagellonica 2011, ss. 274–275); Praha, Archiv hlavního města Prahy, Ms 1870, kk. 111v–114r; 118v–124v – *Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei* (opracowane jednokrotnie, podczas gdy w przekazie z dawnej Stadtbibliothek we Wrocławiu są wydzielone muzyczne części *Agnus Dei I* i *Agnus Dei II*), tylko sopran chóru drugiego (zob. Jan Baťa, *Luca Marenzio and the Czech Lands*, „Hudební veda” XLIV 2007 nr 2, ss. 120–121); w rękopiśmiennym zapisie tabulaturowym (nowa niemiecka tabulatura klawiszowa): Pelplin, Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego, rkp. 306 (tzw. Tabulatura Pelplińska), kk. 93v–98r: anonimowy przekaz *Missa a 8 Super Iniquos zamieszczony* w grupie dziewięciu mszy zatytułowanej jako: „*Missae varioru[m] authoru[m] ad usum S[acri] Cistercien[sis] Ord[ini]s accomodatae*” (zob. faksymile w: *The Pelplin Tablature. Facsimile part 2*, wyd. Adam Sutkowski, Alina Osostowicz-Sutkowska (Antiquitates Musicae in Polonia, red. Hieronim Feicht, t. III), Graz – Warszawa Akademische Druck- und Verlagsanstalt, PWN 1965, ss. 280–283); w druku (tylko *Kyrie* i *Gloria*), wydana jako utwór Georga Vintza, w teoz *Missae ad praecipuos dies festos*, zob. przyp. 13.

¹⁶ R. Jackson, *Marenzio, Poland*, s. 625; teoz *Marenzio Luca*, w: *The New Grove Dictionary of Music and Musicians. Second Edition*, red. Stanley Sadie, Macmillan Publishers Limited 2001, t. 15, s. 837.

Prezentowana kompozycja należy do typu *missa ad imitationem* (*missa parodia*), a zatem został w niej wykorzystany wielogłosowy materiał wcześniej istniejącego utworu, a mianowicie ośmiogłosowego motetu Marenzia *Iniquos odio habui* (do tekstu zaczerpniętego z Psalmu 119, 113-117), wydane najpewniej po raz pierwszy w 1611 r.¹⁷

Poszczególne części mszy w różnym stopniu odpowiadają przedstawionej przez Mucantego charakterystyce. Zasada echa (ściślej, powtarzania fragmentów tekstu przez oba chóry) ma znaczenie podstawowe w *Kyrie*, w mniejszym stopniu w *Gloria*, a w *Credo* dotyczy niemal 2/3 przebiegu, podczas gdy w pozostałej 1/3 mieszczą się zarówno odcinki, w których kolejne fragmenty tekstu są przekazywane na zmianę przez oba chóry, prezentowane przez zespół tutti lub przez jeden chór, jak ma to miejsce w przypadku opracowanego w fakturze imitacyjnej tekstu „Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato passus, et sepultus est”. Jeżeli chodzi o *Sanctus*, warto zwrócić uwagę na homorytmiczną chóralną realizację tekstu „Hosanna”, zbudowaną w oparciu o zasadę echa, oraz opracowanie „Benedictus” w obsadzie zmniejszonej do głosów wysokich obu chórów (2 soprały i 2 alty), utrzymane w fakturze imitacyjnej. W *Agnus Dei* zasada echa (ciągle w rozumieniu powtarzania tych samych słów lub odcinków tekstu na zmianę przez oba chóry) jest przestrzegana ściśle.

Missa super Iniquos odio habui znakomicie pokazuje, w jaki sposób w II połowie XVI wieku tworzono *missae ad imitationem*. Podstawowe znaczenie ma umieszczenie najbardziej charakterystycznych fragmentów wielogłosowej struktury muzycznej modelu, w tym wypadku motetu *Iniquos odio habui* Marenzia, przede wszystkim w partiach początkowych i kadencyjnych poszczególnych części mszy. Więż z motetem podkreśla tu także pewne rozchwianie rytmiczne, osiągnięte poprzez wprowadzanie krótkotrwałych zmian metrycznych zaburzających tempo utworu.

* * *

W przygotowaniu partytury pomogli mi pani Marta Pielech i pan Eamonn Dougan, pod którego kierownictwem chór *The Sixteen* dokonał pierwszego nagrania kompletnego cyklu *Missa super Iniquos odio habui* Luki Marenzia. Pragnę w tym miejscu wyrazić Im moją serdeczną wdzięczność.

Barbara Przybyszewska-Jarmińska

¹⁷ *Promptuarii musici, sacras harmonias, sive motectas V. VI. VII. & VIII. vocum [...] pars prima [...] collectore Abrahamo Schadaeo, Strasburg 1611 (RISM B/I 1611¹).*

INTRODUCTION

Luca Marenzio (born in 1553 or 1554 in Coccaglio near Brescia, died on 22 August 1599 in Rome) was renowned primarily as a composer of madrigals, considered by his contemporaries to be the most outstanding madrigalist of the Late Renaissance period and a pioneer of the *seconda pratica* style.

Marenzio probably started his education in music as a singer in the choir of the Brescia cathedral, headed by the chapel master Giovanni Contino, and continued in Mantua, where Contino moved around 1568 to join the court of the Gonzaga family. Around 1574, Marenzio moved to Rome to perform as a singer there. Initially, he was employed by Cardinal Cristoforo Madruzzo, and after his death in 1578 he entered the service of Cardinal Luigi d'Este, brother of Duke Alfonso II of Ferrara. In 1581, Marenzio travelled with his new patron around Northern Italy and spent some time at the court in Ferrara before returning to Rome. Following the death of Cardinal Luigi d'Este in 1586, he left Rome. From 1588 he stayed in Florence, where he joined musicians in the service of Grand Duke of Tuscany, Ferdinando de' Medici. During this period, he was involved in writing music for the intermedia performed during the wedding celebrations of Ferdinando and Cristina di Lorena. In 1590, Marenzio returned to the Eternal City, where he worked under the patronage of Virginio Orsini, Duke of Bracciano, and later, from 1594, of Cardinal Cinzio Aldobrandini, a nephew of Pope Clement VIII. In 1595, following a recruitment action launched by King Sigismund III Vasa of Poland and at the order of Cinzio Aldobrandini and the Pope himself, he set out on a journey from Rome to Cracow, which he completed most probably in December of the same year. At the court of Sigismund III, he became a very highly-paid chapel master of the newly formed royal vocal-instrumental ensemble, composed mainly of Italian musicians and moving between the royal residences in Cracow and in Warsaw. Marenzio's sojourn in Poland lasted probably until the spring of 1598, when the king went to his native Sweden. It is believed that not later than in October of that year the musician was staying in Venice, and then returned to Rome, where he died and was buried in the S. Lorenzo in Lucina church.¹

Marenzio's first madrigal was published in 1577, in an anthology titled *Il primo fiore della ghirlanda musicale a cinque voci*. His first monographic collection – *Il primo libro de madrigali a cinque voci* – appeared in 1580. In subsequent years, Marenzio published eight volumes of madrigals for five voice-parts, two volumes of madrigals for four voice-parts, and six volumes of madrigals for six voice-parts, five volumes of villanellas and canzonettas for three voice-parts, and two collections of sacred music – *Madrigali spirituali* (1584) and *Motecta festorum totius anni. Liber primus* (1585). Another collection, *Sacrae cantiones*, containing the composer's juvenile motets, was published posthumously (1616). Most of Marenzio's original collections of music were published several times during the composer's lifetime, followed by more editions after his death, in Italy and in other European countries. Moreover, individual compositions were published or reprinted in anthologies of music written by various composers in the late sixteenth and early decades of the seventeenth centuries;² also, a vast number of manuscript copies have been preserved in many libraries across Europe.

Without denying the fact that Marenzio was held in high regard by his contemporaries mainly as a composer of secular madrigals, it should be borne in mind that his oeuvre included a considerable number of religious madrigals and motets, as well as several arrangements of mass cycles. The composer must have been regarded as a competent author of sacred music, including music for the liturgy, because in 1594, following the death of Giovanni Pierluigi da Palestrina, Pope Clement VIII entrusted him with the task of continuing the post-Tridentine reform of polyphonic liturgical chants; the reform was aimed at simplifying the music so that the congregations could easily comprehend the words.³ Marenzio was in a group of musicians (its other members included Giovanni Maria Nanino, Andrea Dragoni and Fulgenzio Valesio) expected to complete the work started by Da Palestrina and Annibale Zoilo. Their task consisted in revising the chants included in liturgical

¹ For more details of Luca Marenzio's biography, see above all: Hans Engel, *Luca Marenzio*, Firenze 1956; Steven Ledbetter, *Luca Marenzio: New Biographical Findings*, PhD dissertation, New York University 1971; Marco Bizzarini, *Marenzio. La carriera di un musicista tra Rinascimento e Contro-riforma*, Rodengo Saiano: Promozione Franciacorta 1998 (published also as: *Luca Marenzio: the career of a musician between the Renaissance and the Counter-Reformation*, transl. into English by James Chater, Aldershot, Ashgate 2003).

² In the 20th century, the composer's oeuvre was published in a number of critical and facsimile editions. See above all Luca Marenzio, *Sämtliche Werke*, ed. Alfred Einstein (Publikationen älter Musik, 4, 6), Leipzig: Breitkopf & Härtel 1929–1931, reprinted in Hildesheim: G. Olms 1967; Luca Marenzio, *Opera omnia*, ed. Bernhard Meier, Roland Jackson (Corpus Mensurabilis Musicae, 72/I–VII), The American Institute of Musicology 1976–2000.

³ Bizzarini, *Marenzio. La carriera*, pp. 219–220.

books, which was a necessary step in preparing new editions of the Antiphonary, the Gradual and the Psalter, consistent with the resolutions of the Council of Trent.⁴

Eventually, Marenzio did not contribute to this enterprise⁵, because in October of 1595 he departed for Cracow in a group of musicians led by Canon Bartłomiej Kos, an envoy sent on a recruitment mission by Sigismund III. In Poland, Marenzio was appointed chapel master of the royal ensemble. On his return to his homeland, he was not readmitted to either the court of Cardinal Cinzio Aldobrandini or the papal court.

During the composer's stay in Poland, none of his new compositions appeared in print. Neither has any information been discovered in the sources to confirm that Marenzio composed madrigals during this period. In particular, it is almost certain that the collection *Lottavo libro de madrigali a cinque voci*, published shortly after the composer's return to Italy in Venice in 1598, does not contain any music written at the court of Sigismund III.⁶ As for sacred compositions that Marenzio could have written while serving as the royal maestro di cappella, his three polychoral motets (one for eight voice-parts and the other for 12 voice-parts) were published in a currently incomplete collection *Melodiae sacrae* (Cracow, RISM B/I 1604²), prepared for publication by Vincentius Lilius (Vincenzo Gigli), a tenor singer of the Polish king's ensemble (the volume contains only sacred music by composers who lived and worked at the royal court). A certain number of Marenzio's other compositions were printed in German anthologies published in the first decades of the seventeenth century. Several motets and masses (most of them limited to the *Kyrie* and *Gloria* parts) are known from manuscript sources from the same period preserved in Poland (Gdańsk and Pelplin), Austria (Vienna), Germany (Dresden and Berlin), the Czech Republic (Prague and Rokycany) and Slovenia (Ljubljana). Although some of those compositions are also recorded in manuscripts of Italian provenance, there is a high probability that at least part of Marenzio's sacred music published or copied in countries to the north of the Alps was written during the musician's sojourn at the court of Sigismund III.⁷

Evidence for Marenzio's alleged activity as a composer of sacred music during his Polish sojourn is found in the diary of Giovanni Paolo Mucante, a master of ceremony who accompanied Cardinal Enrico Caetani during his mission to Poland in the years 1596–97. In his diary, Mucante gives an account of a mass celebrated in the presence of the king, the papal envoy and the court in the Collegiate Church of St John the Baptist in Warsaw on 13 October 1596. During the mass, the royal ensemble directed by Marenzio performed his newly written mass for two choirs in the form of an echo (in Mucante's words: 'Il Signor Luca [Marentio], Maestro di Cappella, fece cantare una messa nova composta da lui in forma d'echo, et fu bellissimo sentire, perché fu cantata a duoi chori et tutte le parole erano replicate dall'uno et l'altro choro in forma d'echo'⁸).

Researchers' attempts to identify the composition had been unsuccessful⁹ until the fall of the Berlin Wall, when the Staatsbibliothek Preußischer Kulturbesitz, located in former East Berlin, made available for research

⁴ Ibid., p. 220.

⁵ Marco Bizzarini considers the possibility that the works commissioned by Clement VIII included the preparation of the currently lost volume *Completorium ac Antiphonae sex vocibus*, attributed to Marenzio, published in Venice in 1595 (see above, p. 220).

⁶ On this subject, see Marco Bizzarini, 'Luca Marenzio i jego kompozycje świeckie opublikowane po podróży do Rzeczypospolitej' [Luca Marenzio and his secular compositions published after his journey to Poland], *Muzyka* XLVIII 2003 issue 4, pp. 7–20.

⁷ These compositions – preserved in their entirety, but also incomplete or only fragmentarily preserved – were published in the series Luca Marenzio, *Musica sacra*, ed. R. Jackson, vols I, III, VII (Corpus Mensurabilis Musicae 72), Neuhausen-Stuttgart 1978, 1979, 2000. On Marenzio's sacred music composed probably in Poland, see Roland Jackson, 'Marenzio's Polish Sojourn and his Polychoral Motets', in: *Musica Antiqua Europae Orientalis VII: Acta Musicologica*, Bydgoszcz 1985, pp. 503–525; idem, 'The Masses of Marenzio: authentic or not?', in: *Kirchenmusik in Geschichte und Gegenwart: Festschrift Hans Schmidt zum 65. Geburtstag*, ed. Heribert Klein, Klaus Wolfgang Niemöller, collaboration by Jürgen Schaarwächter, Köln 1998, pp. 171–184; idem, 'Marenzio, Poland and the late polychoral sacred style', *Early Music* XXVII 1999 issue 4, pp. 622–631 (see especially p. 624, which mentions the incomplete manuscript source preserved in the Österreichische Nationalbibliothek in Vienna, containing a polychoral vocal-instrumental arrangement of *Te Deum laudamus*, probably performed in the Collegiate Church of St John the Baptist in Warsaw in October 1596, and possibly also composed at the time); Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *Missa super Iniquos odio habui a 8 – warszawska msza w formie echa Luki Marenzia?* [*Missa super Iniquos odio habui a 8 – Luca Marenzio's mass with echo effect performed in Warsaw?*], *Muzyka* XLIX 2004 issue 3, pp. 3–39.

⁸ [Luca [Marenzio], maestro di cappella, conducted the performance of a new mass, which he composed in echo form, and listening [to it] was great pleasure, because it was sung by two choirs, and the entire text was repeated by both choirs according to the echo principle.] See the edition of the original text in: Jan Władysław Woś, *I due soggiorni del card. legato E. Caetani a Varsavia (1596-1597)*, Firenze 1982, p. 46 (based on the manuscript 159 from the Potocki collection, currently preserved in the Central Archives of Historical Records in Warsaw), and R. Jackson, *Marenzio, Poland*, pp. 624–626; M. Bizzarini, *Marenzio. La carriera*, p. 216. The original text and a Polish translation in: Barbara Przybyszewska-Jarmińska, 'W poszukiwaniu dawnej świetności. Głosy do książki Anny i Zygmunta Szwejkowskich „Włosi w kapeli królewskiej polskich Wazów” (Kraków 1997)' [In search of old glory. Glosses to Anna and Zygmunt Szwejkowski's book *Italians in the Royal Ensemble of the Polish Kings from the Vasa Dynasty* (Cracow 1997)], *Muzyka* XLIII 1998 issue 2, p. 98.

⁹ See R. Jackson: *Marenzio, Poland*, p. 625.

the collection of music-related manuscripts from the sixteenth and seventeenth centuries, which had been kept in the Stadtbibliothek in Wrocław¹⁰ until 1945. It was transferred to Moscow then and in the 1950s, the Soviet authorities handed the manuscripts over to their 'comrades' in the German Democratic Republic (only a small part remained in Moscow).¹¹ This collection, referred to as *Sammlung Bohn*, contains an arrangement of Marenzio's complete mass cycle for eight voice-parts, titled *Missa super Iniquos odio habui* (Bohn Ms. mus. 96 nr 11). The cycle is notated in the form of part-books in the manuscript dated by Bohn to the late sixteenth century, but also contains entries from the beginning of the next century.¹² Also, the collection contains a copy of the first two parts of *Missa super Iniquos odio habui* in an arrangement by Georg Vintz¹³, written in new German organ tablature notation and reduced to four voice-parts (Bohn Ms. mus. 105 nr 27 – the manuscript is dated by Bohn to the first half of the seventeenth century).¹⁴

Currently, the base source of the composition is the transcript of the complete mass cycle (*Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus* with a separate arrangement of the 'Benedictus' text and *Agnus Dei*), in which Luca Marenzio is clearly indicated as the author. The transcript was made shortly after the composer's death, which is revealed by the dates included in the Altus and Tenor Secundi Chori part-books – '17 Aprilis Anno 1602' (Altus, f. 35r) and 'Anno 1602' (Tenor, f. 33r).¹⁵ The place of preservation of the transcript and of other sources of *Missa super Iniquos odio habui* supports the speculation that the composition was written while the musician was staying in Poland, and the composition technique employed in the composition lends credibility to the conjecture that it was the piece that Giovanni Paolo Mucante described in his account.

In its original version, *Missa super Iniquos odio habui*, intended to be performed in a Roman Catholic church by the royal ensemble of the Polish king, must have included arrangements of all five parts of the Roman Catholic *ordinarium missae*. At the time when Roland Jackson was preparing an edition of Marenzio's *Musica sacra* and writing articles about Marenzio's sacred music composed in Poland, he was familiar with only two parts of the composition discussed here (*Kyrie* and *Gloria*), preserved in sources that originated in Protestant circles and were adapted to Protestant theology. For this reason, Jackson's edition includes only those two parts of the Mass, and its editor believed that *Missa super Iniquos odio habui* (like other music preserved in sources linked to Protestantism and limited to *Kyrie* and *Gloria*, i.e. *Missa super Jubilate Deo* and *Missa super*

¹⁰ Catalogued in: Emil Bohn, *Die musikalischen Handschriften des 16. und 17. Jahrhunderts in der Stadtbibliothek zu Breslau*, Breslau 1890; reprinted in Hildesheim 1970.

¹¹ See Richard Charteris, *Newly Discovered Music Manuscripts from the Private Collection of Emil Bohn* (Musical Studies & Documents, ed. Ursula Günter, vol. 53), American Institute of Musicology, Hänssler Verlag 1999, p. 293.

¹² The same part-books, in addition to a *Magnificat* of anonymous authorship and a motet by Johannes Trojanus, contain transcripts of masses (nearly all of them representing the *missa parodia* category) by Orlando di Lasso, Michael Engelsdorf, Jacob Handl, Lambert de Sayve, and – in direct vicinity to the transcript of Marenzio's work – masses by Valentin Haussmann and Arnold Grothius.

¹³ Published in Georg Vintz, *Missae ad praecipuos dies festos accomodatae, quinque, sex & octo vocibus [...] cum basso continuo*, Erfurt 1630. All the part-books of the old print are preserved in the Jagiellonian Library in Cracow (in the collection of music-related old prints from the former Preußische Staatsbibliothek zu Berlin) and in the Bibliothek der Gesellschaft der Musikfreunde in Vienna. Incomplete copies have survived in various collections, e.g. in the Gdańsk Library of the Polish Academy of Sciences and in the Wrocław University Library. The collection includes the *Kyrie* and *Gloria* parts of *Missa super Iniquos odio habui* by Luca Marenzio (a new edition in: Luca Marenzio, *Musica sacra*, ed. Roland Jackson, vol. I (Corpus Mensurabilis Musicae 72), Neuhausen-Stuttgart 1978).

¹⁴ On this subject, see: B. Przybyszewska-Jarmińska, '*Missa super Iniquos odio habui a 8*'. Besides, in the Staatsbibliothek Preußischer Kulturbesitz the following compositions by Luca Marenzio are preserved at present: the motet *Iniquos odio habui a 8*, upon which the mass discussed here is based (Bohn Ms. mus. 29 no. 54 and Bohn Ms. mus. 20 no. 189 – reduced to four voice-parts in tablature notation), *Jubilate Deo omnis terra a 8* (Bohn Ms. mus. 15 no. 176; Bohn Ms. mus. 20 no. 40; Bohn Ms. mus. 29 no. 61, and Bohn Ms. mus. 98 no. 15), *Quid vidisti me Thoma credidisti a 4* (Bohn Ms. mus. 21 no. 97), *Missa super Laudate Dominum a 12* – only the *Kyrie* and *Gloria* parts (Bohn Ms. mus. 19 no. 72; Bohn Ms. mus. 31 no. 67A, and Bohn Ms. mus. 104 no. 2).

¹⁵ Also, other sources are known, in a fragmentary state of preservation. As manuscript part-books: Gdańsk, the Gdańsk Library of the Polish Academy of Sciences, Ms 4006 no. 48 – only *Kyrie* and *Gloria*, the tenor part of the first choir and the alto part of the second choir, *ibidem* Ms 4012 no. 108 – contains only the organ part of the *Kyrie* and *Gloria* parts (see Danuta Popinigis, Barbara Długońska, Danuta Szlagowska, Jolanta Woźniak, *Thematic Catalogue of Music in Manuscript in the Gdańsk Library of the Polish Academy of Sciences* (Music Collections from Gdańsk I), Kraków – Gdańsk: Musica Iagellonica 2011, pp. 274–275); Praha, Archiv hlavního města Prahy, Ms 1870, fols 111v–114r; 118v–124v – *Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei* (in single arrangements, whereas the source from the former Stadtbibliothek in Wrocław contains two separate parts titled *Agnus Dei I* and *Agnus Dei II*), only the soprano part of the second choir (see Jan Baťa, 'Luca Marenzio and the Czech Lands', *Hudební věda* XLIV 2007 issue 2, pp. 120–121; in a manuscript score in tablature notation (new German keyboard tablature): Pelplin, Library of the Diocesan Seminary, MS 306 (known as the Pelplin Tablature), fols 93v–98r: an anonymous source containing *Missa a 8 Super Iniquos* included in a group of nine masses with the title: 'Missae varioru[m] authoru[m] ad usum S[acri] Cisterciens[is] Ord[ini]s accomodatae' (see the facsimile in: *The Pelplin Tablature. Facsimile part 2*, ed. Adam Sutkowski, Alina Osostowicz-Sutkowska (Antiquitates Musicae in Polonia, ed. Hieronim Feicht, vol. III), Graz – Warszawa Akademische Druck- und Verlagsanstalt, PWN 1965, pp. 280–283); appeared in print (only the *Kyrie* and *Gloria* parts) as a composition by Georg Vintz, in *ibidem*, *Missae ad praecipuos dies festos*, see footnote 13.

Ego sum panis vivus) could not have been the composition which Mucante heard performed in the Collegiate Church of St John the Baptist in Warsaw.¹⁶

The discovery of a copy of Silesian provenance from 1602, which incidentally also originated in a Protestant milieu, but nevertheless contained all five parts of the Roman Catholic *ordinarium missae*, makes it possible to prepare the first complete edition of Marenzio's *Missa super Iniquos odio habui*.

The here published composition represents the genre *missa ad imitationem* (*missa parodia*), which means that the composer recycled polyphonic material from an earlier composition: his motet for eight voice-parts titled *Iniquos odio habui* (to a text borrowed from Psalm 119, 113–117), published for the first time probably in 1611.¹⁷

The individual parts of the Mass correspond to Mucante's description in varying degrees. The echo principle (i.e. repeating text passages by both choirs) is fundamental for *Kyrie* and of lesser importance in *Gloria*; in *Credo*, the echo principle accounts for almost two thirds of the music, while the rest consists of passages in which subsequent lines of the text are either sung alternately by both choirs, performed by the tutti or by one choir, as is the case with the text 'Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato passus, et sepultus est', arranged in an imitative texture. As for *Sanctus*, worthy of emphasis are homorhythmic choral realization of the text 'Hosanna', based on the echo principle, and an arrangement of 'Benedictus' reduced to the high voices of both choirs (two sopranos and two altos) in imitative texture. In *Agnus Dei* the echo principle (still understood as repetitions of the same words or passages sung alternately by both choirs) is consistently adhered to.

Missa super Iniquos odio habui is an excellent example of how *missae ad imitationem* were composed in the second half of the sixteenth century. Of crucial importance is the fact that the most characteristic fragments of the polyphonic music structure of the model – in this case, Marenzio's motet *Iniquos odio habui* – were placed primarily in the opening and final cadential passages of the particular parts of the Mass. Its affinity with the motet is emphasised here by a slightly discordant rhythmic structure, achieved by introducing transient modifications of metre that disrupt the tempo of the composition.

* * *

While preparing the score, I received assistance from Ms Marta Pielech and from Mr Eamonn Dougan who conducted *The Sixteen* choir in the first-ever recording of Luca Marenzio's complete mass cycle *Missa super Iniquos odio habui*. I use this opportunity to express my heartfelt gratitude to them.

Barbara Przybyszewska-Jarmińska

¹⁶ R. Jackson, *Marenzio, Poland*, p. 625; idem, *Marenzio Luca*, in: *The New Grove Dictionary of Music and Musicians. Second Edition*, ed. Stanley Sadie, Macmillan Publishers Limited 2001, vol. 15, p. 837.

¹⁷ *Promptuarii musici, sacras harmonias, sive motectas V. VI. VII. & VIII. vocum [...] pars prima [...] collectore Abrahamo Schadaeo*, Strasburg 1611 (RISM B/I 1611¹).

Podstawą edycji jest zapis w rękopiśmieniym zbiorze znajdującym się w Berlinie, w Staatsbibliothek Preußischer Kulturbesitz, Musikabteilung mit Mendelssohn-Archiv, Sammlung Bohn Ms. mus. 96, w formie książek głosowych: Cantus Primi Chori, Cantus Secundi Chori, Altus Primi Chori, Altus Secundi Chori, Tenor Primi Chori, Tenor Secundi Chori, Bassus Primus, Bassus Secundus. Zbiór zawiera następujące utwory: „1. [Orl. de Lassus], Missa super: Confitebor tibi Domine (8 v.); 2. Mich. Engelsdorf, Missa super: Si qua rubent (8 v.); 3. Magnificat (8 v.); 4. Val. Haussmannus, Missa super: Dum petit armigeros (8 v.); Joh. Trojanus, (In exitu Israel) Domus Jacob de populo (8 v.); 6. Jac. Händl, Missa super: Jam non dicam (8v. – Kyrie, Gloria); 7. Lamp. De Sayue, Missa super: Lauda anima Dominum (8 v.); 8. Jac. Regnart, Missa (8 v.); 9. Val. Hausmanni, Missa [Fuggi pur se sai] (8 v.); 10. Missa super: Laudate Dominum de coelis (8 v.); 11. Luc. Marentius, Missa super: Iniquus odio habui (8 v.); 12. Arn. Grothusius, Missa super: Deus misereatur nostri, (8 v. – Kyrie, Gloria, Credo)”¹.

Poszczególne głosy mszy Marenzia znajdują się w książkach głosowych: Cantus Primi Chori, kk. 31v–36r – „Miśa 8 Vocum super Iniquos odio habui / Lucas Marentio primi chori Cantus”; Altus Primi Chori, kk. 32r–36v – „Missa 8 Vocum super Iniquos odio habui Luca / Marenzio Authore Primi chori Altus”; Tenor Primi Chori, kk. 31r–36v – „Miśa octo Vocum super Iniquos odio habui / Luca Marenzio Authore Tenor I Chori”; Bassus Primi Chori, kk. 27r–31r; k. 27r – „Sequetur Miśa 8 Vocum super Iniquos odio habui / Authore Luca Marenzio. B”; k. 27v – „Miśa 8 Vocum Lucae Marenz. Super Iniquos odio habui [Bassus Primi Chori]”; Cantus Secundi Chori, kk. 31v–35v – „Miśa Octo Vocum Super Iniquos odio habui / Authore Luca Marenzio Cantus 2ndi Chori”; Altus Secundi Chori, kk. 31r–35r; k. 31r – „Miśa seguitur 8 Vo: super Iniquos odio habui / Secundi Chori Altus”, k. 31v – „Altus 2ndi Chori” [na k. 35r po zakończeniu zapisu tego głosu mszy znajduje się inskrypcja: „17 Aprilis Anno 1602”]; Tenor Secundi Chori, kk. 30rv, 30ar–v, 31r–33r – „Missa Lucae Marentz. A 8 voci / Iniquos odio habui Tenor 2ndi Chori” [na k. 33r po zakończeniu zapisu tego głosu mszy znajduje się inskrypcja: „Anno 1602”]; Bassus Secundi Chori, kk. 26r–29v – „Miśa super Iniquos / odio habui. Baßus / Secundi Chori”.

W źródle głosy obu chórów zostały zanotowane w takim samym zestawie kluczy: C¹ C³ C⁴ F⁴. W edycji w miejsce kluczy C wprowadzono odpowiednio klucze G² dla sopranów i altów oraz G² z przeniesieniem oktawowym dla tenorów. Ponadto zredukowano wartości rytmiczne o połowę, wprowadzono kreski taktowe, przyjmując zasadę, że akcydencje przygodne są obowiązujące w ramach taktu. W nielicznych przypadkach wprowadzono akcydencje przypominające. Akcydencje nie występujące w źródle, proponowane przez edytora, umieszczono w nawiasach prostokątnych. Ligatury rozwiązano. Ich rozmieszczenie zostało wskazane w edycji za pomocą poziomych klamer umieszczonych nad pięciolinią. Miejsca występowania koloru zaznaczono za pomocą klamer narożnych umieszczonych nad pięciolinią przed pierwszą i po ostatniej w ciągu zaczernionych nut.

W odcinkach, w których w rękopisie występuje oznaczenie *tempus perfectum cum prolatione minore*, w partyturze zamienione na metrum 3/2, w edycji niezbędne było oddanie trójdzielnej brevis jako brevis z kropką (po redukcji całej nuty z kropką) i analogicznie trójdzielnej pauzy brevis jako pauzy brevis z kropką (po redukcji pauzy całonutowej z kropką).

Tekst słowny ujednolicono zgodnie z zapisem *Liber usualis*, w szczególności słowo „Osanna” zmieniono milcząco na „Hosanna”.

Oczywiste skróty zastosowane w źródle w tekście słownym rozwiązano milcząco. Powtórzenia słów lub fraz tekstu zaznaczone znakiem powtórzenia rozwiązano i zaznaczono kursywą, brakujące słowa lub frazy tekstu uzupełniono i umieszczono w nawiasach prostokątnych.

Części *Gloria* i *Credo* opracowane przez kompozytora od słów, odpowiednio „Et in terra” i „Patrem omnipotentem”, powinny rozpoczynać wykonywane monodycznie przez tenora intonacje chorałowe: „Gloria in excelsis Deo” oraz „Credo in unum Deum” w wersji na niedzielę drugiej klasy.

¹ Za Emil Bohn, *Die musikalischen Handschriften des 16. und 17. Jahrhunderts in der Stadtbibliothek zu Breslau*, Breslau 1890; przedruk Hildesheim 1970, s. 109.

WYKAZ KOREKTUR

W wykazie podano stan przekazany w źródle, z tym że wartości rytmiczne zostały zredukowane o połowę. Pierwsza liczba oznacza numer taktu, liczby rzymskie I i II oznaczają numery chórów, litery C, A, T, B oznaczają odpowiednio głosy: Cantus, Altus, Tenor, Bassus, liczba po przecinku występującym po numerze taktu oraz po określeniu głosu oznacza numer nuty w ramach taktu. Po dwukropku podawany jest stan zastany w źródle.

7. I, C: C_{II}	występujące w źródle po opracowaniu tekstu „Benedictus”
22,2–23,1. I, A: C_{II}	391. I, C, A, T, B; II, C, A, T, B: oznaczenie metrum $\Phi \text{ } \frac{3}{2}$
31. I, T: brak \downarrow	396. I, A: przed 1: #
39. II, A, 2: f^1	398. I, T, 1: g
41. II, A: nad 2: #	403. I, A, 2: e^1
63. II, A: nad 2: #	408. II, C, 1: h^1
75. I, T: przed 1: #	411–415. I, C, T; II, A, T, B: in excelsis <i>hosanna in excelsis</i>
152. II, B, 4: a	413. I, C, 2: kolor
154. I, T: przed 1: #	413. I, A: kolor
180–181. I, C, A, T, B: brak koloru	414. I, A: brak koloru
189. I, C, pod 1–2: filius	414. II, A, 1: brak koloru
189. I, A: brak koloru	427. I, C: C_{II}
178. I, C, A, T, B; II, C, A, T, B: oznaczenie metrum: $\text{ } \frac{3}{2}$	445. I, C, A, T, B: oznaczenie metrum $\Phi \text{ } \frac{3}{2}$
187. I, C, A, T, B; II, T: brak koloru	450. I, A: przed 1: #
189. II, C, A: brak koloru	452. I, T, 1: g
191. II, C: brak koloru	464–469. I, C, T: <i>hosanna in excelsis hosanna in excelsis</i>
195. II, A: nad 4: #	467. I, C, 2: kolor
223,2–224,1. II, T: brak koloru	467. I, A: kolor
232. I, C, 1: a^1	468. I, A: brak koloru
272,2–273,2. II, B: caelum	468. II, A, 1: brak koloru
273. II, B, 2: G	471,3–472,1. I, B: C_{II}
282. II, T, 1: b	478. II, C, 6–7: $\text{ } \frac{1}{2}$
285,2–286,1. I, A: C_{II}	482,3–483,1. I, B: C_{II}
289. II, B: brak nut	485. II, C: C_{II}
299. I, C, A, T, B; II, C, A, T, B: oznaczenie metrum $\Phi \text{ } \frac{3}{2}$	485. II, B: C_{II}
305. I, C: brak koloru	488. I, B, 1: d
306. I, B, 1: brak koloru	489. I, C, przed 6: dodatkowy #
308. II, C: brak koloru	500. I, C, A: pod 1: znak wskazujący wejście głosu w kanonie
310. I, C: brak koloru	500. I, T, B: nad 1: znak wskazujący wejście głosu w kanonie
315,2–316,1. II, T: et Filio	501. II, T, 1: f
333. I, T, 2: c^1	516. I, T, 4: g
350. II, A: pod 2: #	521–522. I, C: pacem
351–352. I, C: C_{II}	522. II, A: nad 3: #
355. II, T, 1: cis^1	526,3–528,1. II, B: pacem
362. II, C, 1: e^1	529. I, C: nobis pacem
374. I, T: przed 2: #	530. I, C, T, B: nad 1: znak wskazujący zakończenie kanonu
376. I, A: zbędna pauza całonutowa	530. I, A: pod 1: znak wskazujący zakończenie kanonu
376. II, C, T: C_{II}	531. I, B: C_{II}
376. II, B: C_{II}	
377. I, C, T: C_{II}	
377. I, B: C_{II}	
378. II, C, 1: $\text{ } \frac{1}{2}$; 7: $\text{ } \frac{1}{2}$	
387. I, A, nad 3: #	
388. I, B, 1: f	
391–415. I, C, A, T, B; II, C, A, T, B: brak opracowania tekstu „Hosanna”; tu wprowadzono opracowanie	

The present edition is based on a copy included in a manuscript collection preserved in Berlin in the Staatsbibliothek Preußischer Kulturbesitz, Musikabteilung mit Mendelssohn-Archiv, Sammlung Bohn Ms. mus. 96, in the form of part-books: Cantus Primi Chori, Cantus Secundi Chori, Altus Primi Chori, Altus Secundi Chori, Tenor Primi Chori, Tenor Secundi Chori, Bassus Primus, Bassus Secundus. The collection contains the following compositions: “1. [Orl. de Lassus], Missa super: Confitebor tibi Domine (8 v.); 2. Mich. Engelsdorf, Missa super: Si qua rubent (8 v.); 3. Magnificat (8 v.); 4. Val. Haussmannus, Missa super: Dum petit armigeros (8 v.); Joh. Trojanus, (In exitu Israel) Domus Jacob de populo (8 v.); 6. Jac. Händl, Missa super: Jam non dicam (8v. – Kyrie, Gloria); 7. Lamp. De Sayue, Missa super: Lauda anima Dominum (8 v.); 8. Jac. Regnart, Missa (8 v.); 9. Val. Hausmanni, Missa [Fuggi pur se sai] (8 v.); 10. Missa super: Laudate Dominum de coelis (8 v.); 11. Luc. Marentius, Missa super: Iniquus odio habui (8 v.); 12. Arn. Grothusius, Missa super: Deus misereatur nostri, (8 v. – Kyrie, Gloria, Credo)”¹

The individual voice-parts of Marenzio’s mass are found in the following part-books: Cantus Primi Chori, fols 31v–36r – „Mißa 8 Vocum super Iniquos odio habui / Lucas Marentio primi chori Cantus”; Altus Primi Chori, fols 32r–36v – “Missa 8 Vocum super Iniquos odio habui Luca / Marenzio Authore Primi chori Altus”; Tenor Primi Chori, fols 31r–36v – “Mißa octo Vocum super Iniquos odio habui / Luca Marenzio Authore Tenor I Chori”; Bassus Primi Chori, fols 27r–31r; fol. 27r – “Sequetur Mißa 8 Vocum super Iniquos odio habui / Authore Luca Marenzio. B”, fol. 27v – “Mißa 8 Vocum Lucae Marenz. Super Iniquos odio habui [Bassus Primi Chori]”; Cantus Secundi Chori, fols 31v–35v – “Mißa Octo Vocum Super Iniquos odio habui / Authore Luca Marenzio Cantus 2ndi Chori”; Altus Secundi Chori, fols 31r–35r; fol. 31r – “Mißa seguitur 8 Vo: super Iniquos odio habui / Secundi Chori Altus”, fol. 31v – “Altus 2ndi Chori” [in fol. 35r the transcript of this voice-part is followed by the inscription: ‘17 Aprilis Anno 1602’]; Tenor Secundi Chori, fols 30rv, 30ar–v, 31r–33r – “Missa Lucae Marenz. A 8 voci / Iniquos odio habui Tenor 2ndi Chori” [in fol. 33r the transcript of this voice-part is followed by the inscription: ‘Anno 1602’]; Bassus Secundi Chori, fols 26r–29v – “Mißa super Iniquos / odio habui. Bassus / Secundi Chori”.

In the source the voice-parts of both choirs are notated in the same set of clefs: C¹ C³ C⁴ F⁴. In this edition, the C clefs have been replaced by G² clefs for soprano and alto parts and by G² clefs transposed by an octave for tenor parts, respectively. Besides, rhythmic values have been reduced by half and bar lines have been introduced, based on the principle that accidentals apply within a bar. In a small number of cases cautionary accidentals have been added. Accidentals missing in the source and proposed by the editor have been added in square brackets. Ligatures have been dissolved. The distribution of ligatures has been indicated in the edition using horizontal brackets above the staff.

Places of coloration have been marked using angular brackets above the staff before the first and after the last of the blackened notes.

In the passages that are accompanied in the manuscript by the indication *tempus perfectum cum prolatione minore*, which has been replaced with the 3/2 metre in the score, it has been necessary in the present edition to render a triple brevis as a dotted brevis (reduced to a dotted whole note) and, by analogy, to reproduce a triple brevis rest as a dotted breve rest (reduced to a dotted whole-note rest).

The verbal text has been made uniform in accordance with the transcript found in *Liber usualis*; in particular, the word ‘Osanna’ has been tacitly replaced with ‘Hosanna’.

Obvious abbreviations used in the verbal text found in the source have been written out tacitly. Repetitions of single words or phrases marked with a repetition symbol have been written out in italics; missing words or phrases have been supplemented in square brackets.

The Gloria and Credo parts arranged by the composer from the words ‘Et in terra’ and ‘Patrem omnipotentem’, respectively, should begin with introductory phrases performed monodically by the tenor: ‘Gloria in excelsis Deo’ and ‘Credo in unum Deum’ in the version for a Sunday of II Class.

¹ Quoted after Emil Bohn, *Die musikalischen Handschriften des 16. und 17. Jahrhunderts in der Stadtbibliothek zu Breslau*, Breslau 1890; reprinted in Hildesheim 1970, p. 109.

LIST OF CORRECTIONS

The list reflects the state of the source, except for the fact that rhythmic values have been reduced by half. The first number is the bar number; roman numerals I and II indicate the choir number; letters C, A, T, B indicate respectively voice-parts: Cantus, Altus, Tenor, Bassus; the number after a comma after the bar number or after the voice-part abbreviation indicates the number of note within a bar. After a colon the situation in the source is described.

7. I, C:
 22,2-23,1. I, A:
 31. I, T: missing
 39. II, A, 2: *f*^l
 41. II, A: above 2: #
 63. II, A: above 2: #
 75. I, T: before 1: #
 152. II, B, 4: *a*
 154. I, T: before 1: #
 180-181. I, C, A, T, B: missing coloration
 189. I, C, below 1-2: filius
 189. I, A: missing coloration
 178. I, C, A, T, B; II, C, A, T, B: indication of metre: **3**
 187. I, C, A, T, B; II, T: missing coloration
 189. II, C, A: missing coloration
 191. II, C: missing coloration
 195. II, A: above 4: #
 223,2-224,1. II, T: missing coloration
 232. I, C, 1: *a*^l
 272,2-273,2. II, B: caelum
 273. II, B, 2: *G*
 282. II, T, 1: *b*
 285,2-286,1. I, A:
 289. II, B: missing notes
 299. I, C, A, T, B; II, C, A, T, B: indication of metre Φ **3**
 305. I, C: missing coloration
 306. I, B, 1: missing coloration
 308. II, C: missing coloration
 310. I, C: missing coloration
 315,2-316,1. II, T: et Filio
 333. I, T, 2: *c*^l
 350. II, A: below 2: #
 351-352. I, C:
 355. II, T, 1: *cis*^l
 362. II, C, 1: *e*^l
 374. I, T: before 2: #
 376. I, A: unnecessary whole-note rest
 376. II, C, T:
 376. II, B:
 377. I, C, T:
 377. I, B:
 378. II, C, 1: ; 7:
 387. I, A, above 3: #
 388. I, B, 1: *f*
 391-415. I, C, A, T, B; II, C, A, T, B: an arrangement of the text 'Hosanna' is missing; here replaced with the arrangement that follows the arrangement of the text 'Benedictus' in the source
 391. I, C, A, T, B; II, C, A, T, B: indication of metre Φ **3**
 396. I, A: before 1: #
 398. I, T, 1: *g*
 403. I, A, 2: *e*^l
 408. II, C, 1: *h*^l
 411-415. I, C, T; II, A, T, B: in excelsis *hosanna in excelsis*
 413. I, C, 2: coloration
 413. I, A: coloration
 414. I, A: missing coloration
 414. II, A, 1: missing coloration
 427. I, C:
 445. I, C, A, T, B: indication of metre Φ **3**
 450. I, A: before 1: #
 452. I, T, 1: *g*
 464-469. I, C, T: hosanna in excelsis *hosanna in excelsis*
 467. I, C, 2: coloration
 467. I, A: coloration
 468. I, A: missing coloration
 468. II, A, 1: missing coloration
 471,3-472,1. I, B:
 478. II, C, 6-7:
 482,3-483,1. I, B:
 485. II, C:
 485. II, B:
 488. I, B, 1: *d*
 489. I, C, before 6: an extra #
 500. I, C, A: below 1: a symbol indicating where a part joins the canon
 500. I, T, B: above 1: a symbol indicating where a part joins the canon
 501. II, T, 1: *f*
 522. II, A: above 3: #
 526,3-528,1. II, B: pacem
 529. I, C: nobis pacem
 530. I, C, T, B: above 1: a symbol indicating where the canon ends
 530. I, A: below 1: a symbol indicating where the canon ends
 531. I, B:

[KYRIE]

[o = d]

I

Cantus Ky - ri - e e - lei - son

Altus Ky - ri - e e - lei - son e -

Tenor Ky - ri - e e - lei -

Bassus Ky - ri -

II

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

6

I

C e - lei - son. e - lei - son,

A - lei - son. e - lei - son,

T - son Ky - ri - e e - lei - son. e - lei - son,

B - e e - lei - son. e - lei - son,

II

C Ky - ri - e e - lei - son e - lei -

A Ky - ri - e e - lei - son e - lei -

T Ky - ri - e e - lei - son e - lei -

B Ky - ri - e e - lei - son e - lei -

C Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son e -

A Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son e -

I T Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son e -

B Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son e -

C - son e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son e -

A - son e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son e -

II T - son e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son e -

B - son e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son e -

C - lei - son. Chri - ste e - lei - son.

A - lei - son. Chri - ste e - lei - son.

I T - lei - son. Chri - ste e - lei - son.

B - lei - son. Chri - ste e - lei - son.

C - lei - son. Chri -

A - lei - son. Chri -

II T - lei - son. Chri -

B - lei - son. Chri -

C
A
I
T
B

Chri - ste e - lei - son Chri - ste e - lei - son Chri -
Chri - ste e - lei - son Chri - ste e - lei - son Chri -
Chri - ste e - lei - son Chri - ste e - lei - son Chri -
Chri - ste e - lei - son Chri - ste e - lei - son Chri -

C
A
II
T
B

- ste e - lei - son. Chri - ste e - lei - son Chri - ste e - lei -
- ste e - lei - son. Chri - ste e - lei - son Chri - ste e - lei -
- ste Chri - ste e - lei - son. Chri - ste e - lei - son e - lei -
- ste e - lei - son. Chri - ste e - lei - son Chri - ste e - lei -

C
A
I
T
B

- ste e - lei - son Chri - ste e - lei - son. Ky - ri - e e - lei -
- ste e - lei - son Chri - ste e - lei - son. Ky - ri - e e - lei -
- ste e - lei - son Chri - ste e - lei - son. Ky - ri - e e - lei -
- ste e - lei - son Chri - ste e - lei - son. Ky - ri - e e - lei -

C
A
II
T
B

- son Chri - ste e - lei - son.
- son Chri - ste e - lei - son.
- son Chri - ste e - lei - son.
- son Chri - ste e - lei - son.

C
- son Ky - ri - e e - lei - son, Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei -

A
- son Ky - ri - e e - lei - son, Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei -

I
T
8
- son Ky - ri - e e - lei - son, Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei -

B
- son Ky - ri - e e - lei - son, Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei -

C
Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son, Ky - ri - e e - lei - son.

A
Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son, Ky - ri - e e - lei - son.

II
T
8
Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son, Ky - ri - e e - lei - son.

B
Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son, Ky - ri - e e - lei - son.

41

C
- son. Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son.

A
- son. Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son.

I
T
8
- son. Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son.

B
- son. Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son.

C
Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son.

A
Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son.

II
T
8
Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son.

B
Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son Ky - ri - e e - lei - son.

[GLORIA]

46 [♩ = ♪]

Cantus I
 Altus I
 Tenor I
 Bassus I

Cantus II
 Altus II
 Tenor II
 Bassus II

Et in ter - ra pax ho - mi - ni -
 Et in ter - ra pax ho - mi - ni -
 Et in ter - ra pax ho - mi - ni -

50

C
 A
 T
 B

- bus, Lau-da-mus te, a - do-ra - mus te,
 - bus, Lau-da-mus te, a - do-ra - mus te,
 - bus, Lau-da-mus te, a - do-ra - mus te,
 - bus, Lau-da-mus te, a - do-ra - mus te,

C
 A
 T
 B

Bo - nae vo-lun-ta - tis. be-ne-di - ci-mus te, glo-ri - fi-ca - mus
 Bo - nae vo-lun - ta - tis. be-ne-di - ci-mus te, glo-ri - fi-ca - mus
 Bo - nae vo-lun-ta - tis. be-de-di - ci-mus te, glo-ri - fi - ca - mus
 Bo - nae vo-lun-ta - tis. be-ne-di - ci-mus te, glo-ri - fi-ca - mus

C gra - ti - as a - gi - mus ti - bi, prop-ter ma -
 A gra - ti - as a - gi - mus ti - bi, prop-ter ma -
 I T gra - ti - as a - gi - mus ti - bi, prop-ter ma -
 B gra - ti - as a - gi - mus ti - bi, prop-ter ma -

C te, gra - ti - as a - gi - mus ti - bi,
 A te, gra - ti - as a - gi - mus ti - bi,
 II T te, gra - ti - as a - gi - mus ti - bi,
 B te, gra - ti - as a - gi - mus ti - bi,

61
 C - gnam glo - ri-am tu - am prop-ter ma - gnam prop-ter ma - gnam glo - ri-am
 A - gnam glo - ri-am tu - am prop-ter ma - gnam pro-pter ma - gnam glo - ri-am
 I T - gnam glo - ri-am tu - am prop-ter ma - gnam pro-pter ma - gnam glo - ri-am
 B - gnam glo - ri-am tu - am prop-ter ma - gnam prop-ter ma - gnam glo - ri-am

C prop-ter ma - gnam glo - ri-am tu - am prop-ter ma - gnam
 A prop-ter ma - gnam glo - ri-am tu - am prop-ter ma - gnam
 II T prop-ter ma - gnam glo - ri-am tu - am prop-ter ma - gnam
 B prop-ter ma - gnam glo - ri-am tu - am prop-ter ma - gnam

65

C
tu - am. De - us Pa - ter om - ni - po - tens.

A
tu - am. De - us Pa - ter om - ni - po - tens.

I
T
tu - - am. De - us Pa - ter om - ni - po - tens.

B
tu - am. De - us Pa - ter om - ni - po - tens.

C
Do - mi - ne De - us. Rex cae - le - stis, Do - mi - ne

A
Do - mi - ne De - us. Rex cae - le - stis, Do - mi - ne

II
T
Do - mi - ne De - us. Rex cae - le - stis, Do - mi - ne

B
Do - mi - ne De - us. Rex cae - le - stis, Do - mi - ne

71

C
Do - mi - ne Fi - li u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te

A
Do - mi - ne Fi - li u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te

I
T
Do - mi - ne Fi - li u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te

B
Do - mi - ne Fi - li u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te

C
Fi - li Do - mi - ne Fi - li u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te u - ni -

A
Fi - li Do - mi - ne Fi - li u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te u - ni -

II
T
Fi - li Do - mi - ne Fi - li u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te u - ni -

B
Fi - li Do - mi - ne Fi - li u - ni - ge - ni - te u - ni - ge - ni - te u - ni -

I
C u - ni - ge - ni - te, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,
A u - ni - ge - ni - te, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,
T u - ni - ge - ni - te, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,
B u - ni - ge - ni - te, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

II
C - ge - ni - te, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,
A - ge - ni - te, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,
T - ge - ni - te, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,
B - ge - ni - te, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

I
C Do-mi-ne De-us, A - gnus De - i, Fi - li - us Pa - - tris Fi - li - us
A Do-mi-ne De-us, A - gnus De - i, Fi - li - us Pa - - tris Fi - li - us
T Do-mi-ne De-us, A - gnus De - i, Fi - li - us Pa - - tris Fi - li - us
B Do-mi-ne De-us, A - gnus De - i, Fi - li - us Pa - - tris Fi - li - us

II
C Fi - li - us Pa - - tris Fi - li - us Pa - tris Fi - li -
A Fi - li - us Pa - tris Pa - - tris Fi - li -
T Fi - li - us Pa - tris Pa - - tris Fi - li -
B Fi - li - us Pa - - tris Pa - - tris Fi - li -

C
Fi - li - us [Pa - tris] Pa - tris Fi - li - us Pa - tris Pa - tris.

A
Pa - - tris Pa - - tris Fi - li - us Pa - - tris.

I
T
Pa - - tris Pa - tris Pa - - tris Pa - tris.

B
Pa - - tris Pa - - tris Pa - - tris Pa - tris.

C
- us Pa - tris Pa - tris Pa - - tris.

A
- us Pa - - tris Pa - - tris Pa - tris.

II
T
- us Pa - tris Pa - - tris Pa - - tris.

B
- us Pa - - tris Pa - - tris Pa - - tris.

C
Qui tol - - lis pec-ca - ta mun - di

A
Qui tol - - lis pec-ca - ta mun - di

I
T
Qui tol - - lis pec-ca - ta mun - - di

B
Qui tol - - lis pec-ca - ta mun - di

C
mi - se - re - re no -

A
mi - se - re - re no -

II
T
mi - se - re - re no -

B
mi - se - re - re no -

C
qui tol - lis pec-ca - ta mun - di, su - sci - pe su - sci - pe su - sci -

A
qui tol - lis pec-ca - ta mun - di, su - sci - pe su - sci - pe su - sci -

I
T
qui tol - lis pec-ca - ta mun - di, su - sci - pe su - sci - pe su - sci -

B
qui tol - lis pec-ca - ta mun - di, su - sci - pe su - sci - pe su - sci -

C
- bis, su - sci - pe su - sci - pe su - sci -

A
- bis, su - sci - pe su - sci - pe su - sci -

II
T
- bis, su - sci - pe su - sci - pe su - sci -

B
- bis, su - sci - pe su - sci - pe su - sci -

C
- pe de - pre - ca - ti - o - nem no - stram. Qui se - des

A
- pe de - pre - ca - ti - o - nem no - stram. Qui se - des

I
T
- pe de - pre - ca - ti - o - nem no - stram. Qui se - des

B
- pe de - pre - ca - ti - o - nem no - stram. Qui se - des

C
- pe de - pre - ca - ti - o - nem no - stram. Qui se - des

A
- pe de - pre - ca - ti - o - nem no - stram. Qui se - des

II
T
- pe de - pre - ca - ti - o - nem no - stram. Qui se - des

B
- pe de - pre - ca - ti - o - nem no - stram. Qui se - des

C
ad dex - te - ram Pa - tris ad dex - te - ram Pa - tris, Quo - ni -

A
ad dex - te - ram Pa - tris ad dex - te - ram Pa - tris, Quo - ni -

I
T
ad dex - te - ram Pa - tris ad dex - te - ram Pa - tris, Quo - ni -

B
ad dex - te - ram Pa - tris ad dex - te - ram Pa - tris, Quo - ni -

C
ad dex - te - ram Pa - tris, mi - se - re - re no - bis.

A
ad dex - te - ram Pa - tris, mi - se - re - re no - bis.

II
T
ad dex - te - ram Pa - tris, mi - se - re - re no - bis.

B
ad dex - te - ram Pa - tris, mi - se - re - re no - bis.

C
- am tu so - lus san - ctus, tu so - lus Do - mi - nus, tu so - lus tu so - lus al - tis - si -

A
- am tu so - lus san - ctus, tu so - lus Do - mi - nus, tu so - lus tu so - lus al - tis - si -

I
T
- am tu so - lus san - ctus, tu so - lus Do - mi - nus, tu so - lus tu so - lus al - tis - si -

B
- am tu so - lus san - ctus, tu so - lus Do - mi - nus, tu so - lus tu so - lus al - tis - si -

C
tu so - lus san - ctus, tu so - lus Do - mi - nus, tu so - lus tu so - lus al - tis - si - mus,

A
tu so - lus san - ctus, tu so - lus Do - mi - nus, tu so - lus tu so - lus al - tis - si - mus,

II
T
tu so - lus san - ctus, tu so - lus Do - mi - nus, tu so - lus tu so - lus al - tis - si - mus,

B
tu so - lus san - ctus, tu so - lus Do - mi - nus, tu so - lus tu so - lus al - tis - si - mus,

C
- mus, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

A
- mus, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

I
- mus, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

T
- mus, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

B
- mus, Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

C
Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste.

A
Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

II
Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

T
Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

B
Je - su Chri - ste Je - su Chri - ste,

131

C
cum San - cto Spi - ri - tu, in glo - ri - a in glo - ri - a

A
cum San - cto Spi - ri - tu, in glo - ri - a in glo - ri - a

I
cum San - cto Spi - ri - tu, in glo - ri - a in glo - ri - a

T
cum San - cto Spi - ri - tu, in glo - ri - a in glo - ri - a

B
cum San - cto Spi - ri - tu in glo - ri - a in glo - ri - a

C
cum San - cto Spi - ri - tu cum San - cto Spi - ri - tu in glo - ri - a in

A
cum San - cto Spi - ri - tu cum San - cto Spi - ri - tu in glo - ri - a in

II
cum San - cto Spi - ri - tu cum San - cto Spi - ri - tu in glo - ri - a in

T
cum San - cto Spi - ri - tu cum San - cto Spi - ri - tu in glo - ri - a in

B
cum San - cto Spi - ri - tu cum San - cto Spi - ri - tu in glo - ri - a in

C De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, in
 A De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, in
 I T De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, in
 B De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, in

C glo - ri - a in glo - ri - a in glo - ri - a in glo - ri - a
 A glo - ri - a in glo - ri - a in glo - ri - a in glo - ri - a
 II T glo - ri - a in glo - ri - a in glo - ri - a in glo - ri - a
 B glo - ri - a in glo - ri - a in glo - ri - a in glo - ri - a

C glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri -
 A glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri -
 I T glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri -
 B glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri -

C in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri -
 A in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri -
 II T in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri -
 B in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, in glo - ri -

C
- a in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men.

A
- a in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men.

I
T
- a in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men.

B
- a in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men.

C
- a in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men.

A
- a in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men.

II
T
- a in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men.

B
- a in glo - ri - a De - i Pa - tris, a - men, De - i Pa - tris, a - men.

[CREDO]

147 [o = d]

Cantus
Pa - trem om - ni-po-ten - tem,

Altus
Pa - trem om - ni-po-ten - tem,

I
Tenor
Pa - trem om - ni - po-ten - tem,

Bassus
Pa - trem om - ni-po-ten - tem,

Cantus
Fa -

Altus
Fa - cto -

II
Tenor
Fa - cto -

Bassus
Fa - cto -

C
A
I
T
B

vi - si - bi - li - um om - ni - um et in - vi - si - bi - li - um

vi - si - bi - li - um om - ni - um et in - vi - si - bi - li - um

vi - si - bi - li - um om - ni - um et in - vi - si - bi - li - um

vi - si - bi - li - um om - ni - um et in - vi - si - bi - li - um

C
A
II
T
B

- cto - rem cae - li et ter - rae, vi - si - bi - li - um om - ni - um et

- rem cae - li et ter - rae, vi - si - bi - li - um om - ni - um et

- rem cae - li et ter - rae, vi - si - bi - li - um om - ni - um et

- rem cae - li et ter - rae, vi - si - bi - li - um om - ni - um et

C
A
I
T
B

et in - vi - si - bi - li - um. Et in u - num Do - mi -

et in - vi - si - bi - li - um. Et in u - num Do - mi -

et in - vi - si - bi - li - um. Et in u - num Do - mi -

et in - vi - si - bi - li - um. Et in u - num Do - mi -

C
A
II
T
B

in - vi - si - bi - li - um. Et in u - num Do - mi -

in - vi - si - bi - li - um. Et in u - num Do - mi -

in - vi - si - bi - li - um. Et in u - num Do - mi -

in - vi - si - bi - li - um. Et in u - num Do - mi -

C
- num Je - sum Chri - stum, Fi - li - um De - i u -

A
- num Je - sum Chri - stum, Fi - li - um De - i u - ni -

I
T
- num Je - sum Chri - stum, Fi - li - um De - i u - ni -

B
- num Je - sum Chri - stum, Fi - li - um De - i u - ni -

C
- num Je - sum Chri - stum, Fi - li - um De - i u - ni -

A
- num Je - sum Chri - stum, Fi - li - um De - i u - ni -

II
T
- num Je - sum Chri - stum, Fi - li - um De - i u - ni -

B
- num Je - sum Chri - stum, Fi - li - um De - i u - ni -

C
- ni - ge - ni - tum. Et ex Pa - tre na - tum an - te om - ni - a sae - cu - la.

A
- ge - ni - tum. Et ex Pa - tre na - tum an - te om - ni - a sae - cu - la.

I
T
- ge - ni - tum. Et ex Pa - tre na - tum an - te om - ni - a sae - cu - la.

B
- ge - ni - tum. Et ex Pa - tre na - tum an - te om - ni - a sae - cu - la.

C
- ge - ni - tum. Et ex Pa - tre na - tum De -

A
- ge - ni - tum. Et ex Pa - tre na - tum De -

II
T
- ge - ni - tum. Et ex Pa - tre na - tum De -

B
- ge - ni - tum. Et ex Pa - tre na - tum De -

C
lu - men de lu - mi-ne, de De-o ve - ro. Ge - ni-tum ge - ni-tum,

A
lu - men de lu - mi-ne, de De-o ve - ro. Ge - ni-tum ge - ni-tum,

I
T
lu - men de lu - mi-ne, de De-o ve - ro. Ge - ni-tum ge - ni-tum,

B
lu - men de lu - mi-ne, de De-o Ve - ro. Ge - ni-tum ge - ni-tum,

C
- um de De - o, De-um ve - rum Ge - ni-tum ge - ni-tum,

A
- um de De-o, De-um ve - rum Ge - ni-tum ge - ni-tum,

II
T
- um de De - o, De-um ve - rum Ge - ni-tum ge - ni-tum,

B
- um de De - o, De-um ve - rum Ge - ni-tum ge - ni-tum,

C
ge - ni-tum ge - ni-tum, non fa - ctum,

A
ge - ni-tum ge - ni-tum, non fa - ctum,

I
T
ge - ni-tum ge - ni-tum, non fa - ctum,

B
ge - ni-tum ge - ni-tum, non fa - ctum,

C
non fa - ctum, ge - ni-tum ge - ni-tum, con - sub - stan - ti - a -

A
non fa - ctum, ge - ni-tum ge - ni-tum, con - sub - stan - ti - a -

II
T
non fa - ctum, ge - ni-tum ge - ni-tum, con - sub - stan - ti - a -

B
non fa - ctum, ge - ni-tum ge - ni-tum, con - sub - stan - ti - a -

C con - sub - stan - ti - a - lem Pa - tri:
 A con - sub - stan - ti - a - lem Pa - tri:
 I T con - sub - stan - ti - a - lem Pa - tri:
 B con - sub - stan - ti - a - lem Pa - tri:

C - lem Pa - tri con - sub - stan - ti - a - lem Pa -
 A - lem Pa - tri con - sub - stan - ti - a - lem Pa -
 II T - lem Pa - tri con - sub - stan - ti - a - lem Pa -
 B - lem Pa - tri con - sub - stan - ti - a - lem Pa -

C per quem om - ni - a fa - cta sunt. Qui pro - pter
 A per quem om - ni - a fa - cta sunt. Qui pro - pter
 I T per quem om - ni - a fa - cta sunt. Qui pro - pter
 B per quem om - ni - a fa - cta sunt. Qui pro - pter

C - tri: per quem om - ni - a fa - cta sunt. nos ho - mi -
 A - tri: per quem om - ni - a fa - cta sunt. nos ho - mi -
 II T - tri: per quem om - ni - a fa - cta sunt. nos ho - mi -
 B - tri: per quem om - ni - a fa - cta sunt. nos ho - mi -

C
qui pro - pter nos ho - mi - nes de - scen - dit

A
qui pro - pter nos ho - mi - nes de - scen - dit de

I
T
8
qui pro - pter nos ho - mi - nes de - scen - dit de

B
qui pro - pter nos ho - mi - nes de - scen - dit

C
- nes nos ho - mi - nes et pro - pter no - stram sa - lu - tem

A
- nes nos ho - mi - nes et pro - pter no - stram sa - lu - tem

II
T
8
- nes nos ho - mi - nes et pro - pter no - stram sa - lu - tem

B
- nes nos ho - mi - nes et pro - pter no - stram sa - lu - tem

C
de cae - lis de - scen - dit de cae - lis

A
cae - - lis de - scen - dit de cae - lis

I
T
8
cae - - lis de - scen - dit de cae - - lis

B
de cae - lis de - scen - dit de cae - lis

C
de - scen - dit de cae - lis de - scen - dit de cae -

A
de - scen - dit de cae - - lis de - scen - dit de - scen - dit de cae -

II
T
8
de - scen - dit de cae - - lis de - scen - dit de cae -

B
de - scen - dit de cae - lis de - scen - dit de cae -

C Et in - car - na - tus est de Spi - ri - tu San -

A Et in - car - na - tus est de Spi - ri - tu San - cto San -

I T Et in - car - na - tus est de Spi - ri - tu San -

B Et in - car - na - tus est de Spi - ri - tu San -

C - lis. Et in - car - na - tus est

A - lis. Et in - car - na - tus est

II T - lis. Et in - car - na - tus est

B - lis. Et in - car - na - tus est

C - cto Et ho - mo

A - cto Et ho - mo

I T - cto Et ho - mo

B - cto Et ho - mo

C ex Ma - ri - a Vir - gi - ne: Et ho - mo

A ex Ma - ri - a Vir - gi - ne: Et ho - mo

II T ex Ma - ri - a Vir - gi - ne: Et ho - mo

B ex Ma - ri - a Vir - gi - ne: Et ho - mo

C
fa - ctus [est] et ho - mo fa - ctus

A
fa - ctus [est] et ho - mo fa - ctus

I
T
fa - ctus est et ho - mo fa - ctus

B
fa - ctus est et ho - mo fa - ctus

C
fa - ctus est et ho - mo fa - ctus

A
fa - ctus est et ho - mo fa - ctus

II
T
fa - ctus est et ho - mo fa - ctus

B
fa - ctus est et ho - mo fa - ctus

C
est et ho - mo fa - ctus est. II

A
est et ho - mo fa - ctus est. II

I
T
est et ho - mo fa - ctus est. II

B
est et ho - mo fa - ctus est. III

C
est et ho - mo fa - ctus est. II

A
est et ho - mo fa - ctus est, III

II
T
est et ho - mo [fa - ctus est.] II

B
est et ho - mo fa - ctus est. II

Cru - ci - fi - xus cru - ci - fi - xus

Cru - ci - fi - xus cru - ci - fi -

Cru - ci - fi - xus cru - ci - fi - xus

Cru - ci - fi - xus e - ti-am pro no - bis cru -

C

A

T

B

cru - ci - fi - xus e - ti-am pro no - bis e - ti -

- xus cru - ci - fi - xus e - ti-am pro

cru - ci - fi - xus e - ti-am pro no -

- ci - fi - xus e - ti-am pro no - bis e - ti -

C

A

T

B

C - am pro no - bis: sub Pon - ti - o Pi - la - to sub Pon - ti - o Pi - la -

A no - bis: sub Pon - ti - o Pi - la - to sub Pon - ti - o Pi - la -

I T - bis: sub Pon - ti - o Pi - la - to

B - am pro no - bis: sub Pon - ti - o Pi - la - to

II C

A

T

B

C - to pas - sus, et se - pul - tus est. Et

A - to pas - sus, et se - pul - tus est. Et

I T pas - sus, et se - pul - tus est. Et

B pas - sus, et se - pul - tus est. Et

II C Et

A Et

T Et

B Et

C
re-sur-re - xit re-sur-re - xit re-sur-re - xit re - sur-re -

I
A et re-sur-re - xit re-sur-re - xit re - sur-re - xit re - sur - re -
T et re-sur-re - xit re-sur-re - xit re-sur-re - xit re - sur-re -

B et re-sur-re - xit re-sur-re - xit re-sur-re - xit re - sur-re -

II
C re-sur-re - xit re-sur-re - xit re-sur-re - xit re - sur-re - xit
A re-sur-re - xit re-sur-re - xit re-sur-re - xit re - sur-re - xit
T re-sur-re - xit re-sur-re - xit re-sur-re - xit re - sur-re - xit
B re-sur-re - xit re-sur-re - xit re-sur-re - xit re - sur-re - xit

259

C
- xit ter - ti - a di - e, se - cun - dum Scrip - tu -

I
A - xit ter - ti - a di - e, se - cun - dum Scrip - tu -
T - xit ter - ti - a di - e, se - cun - dum Scrip - tu -
B - xit ter - ti - a di - e, se - cun - dum Scrip - tu -

II
C ter - ti - a di - e se - cun - dum Scrip - tu - ras se -
A ter - ti - a di - e se - cun - dum Scrip - tu - ras se -
T ter - ti - a di - e se - cun - dum Scrip - tu - ras se -
B ter - ti - a di - e se - cun - dum Scrip - tu - ras se -

C
- ras se - cun-dum Scrip-tu-ras se - cun - dum Scrip-tu - ras. Et as - cen - dit

A
- ras se - cun-dum Scrip-tu-ras se - cun-dum Scrip-tu - ras. Et as-cen-dit

I
- ras se - cun-dum Scrip-tu-ras se - cun - dum Scrip - tu - ras. Et as-cen-dit

T
- ras se - cun-dum Scrip-tu-ras se - cun - dum Scrip - tu - ras. Et as-cen-dit

B
- ras se - cun-dum Scrip-tu-ras se - cun - dum Scrip-tu - ras. Et as - cen - dit

C
- cun-dum Scrip-tu - ras se-cun-dum Scrip - tu - ras. Et as - cen-dit et as-cen -

A
- cun - dum Scrip - tu - ras. Et as - cen-dit et as-cen -

II
- cun-dum Scrip-tu - ras se-cun-dum Scrip - tu - ras. Et as - cen-dit et as-cen -

T
- cun-dum Scrip-tu - ras se-cun-dum Scrip - tu - ras. Et as - cen-dit et as-cen -

B
- cun-dum Scrip-tu - ras se-cun-dum Scrip - tu - ras. Et as - cen-dit et as-cen -

C
et as - cen - dit et as - cen-dit in cae - lum,

A
et as - cen - dit et as - cen - dit in cae - lum,

I
et as - cen - dit in cae - lum,

T
et as - cen - dit et as - cen-dit in cae - lum,

B
et as - cen - dit et as - cen-dit in cae - lum,

C
- dit et as - cen-dit in cae - lum et as - cen - dit in cae -

A
- dit et as - cen - dit in cae - lum et as - cen-dit in cae -

II
- dit et as - cen - dit in cae - lum et as - cen - dit in cae -

T
- dit et as - cen - dit in cae - lum et as - cen - dit in cae -

B
- dit et as - cen-dit in cae - lum et as - cen-dit in cae -

C
se - det ad dex - te - ram Pa - tris, et i - te - rum

A
se - det ad dex - te - ram Pa - tris, et i - te - rum

I
se - det ad dex - te - ram Pa - tris, et i - te - rum

T
se - det ad dex - te - ram Pa - tris, et i - te - rum

B
se - det ad dex - te - ram Pa - tris, et i - te - rum

C
- lum se - det et i - te - rum et i - te -

A
- lum se - det et i - te - rum et i - te -

II
- lum se - det et i - te - rum et i - te -

T
- lum se - det et i - te - rum et i - te -

B
- lum se - det et i - te - rum et i - te -

C
et i - te - rum ven - tu - rus est ven - tu - rus est

A
et i - te - rum ven - tu - rus est ven - tu - rus est

I
et i - te - rum ven - tu - rus est ven - tu - rus est

T
et i - te - rum ven - tu - rus est ven - tu - rus est

B
et i - te - rum ven - tu - rus est ven - tu - rus est

C
- rum ven - tu - rus est ven - tu - rus est cum glo - ri - a, iu - di - ca -

A
- rum ven - tu - rus est ven - tu - rus est cum glo - ri - a, iu - di - ca -

II
- rum ven - tu - rus est ven - tu - rus est cum glo - ri - a, iu - di - ca -

T
- rum ven - tu - rus est ven - tu - rus est cum glo - ri - a, iu - di - ca -

B
- rum ven - tu - rus est ven - tu - rus est cum glo - ri - a, iu - di - ca -

281

I
C vi - - vos vi - - vos vi - - vos et mor -
A vi - vos vi - - vos vi - - vos et mor -
T vi - vos vi - vos vi - - vos et mor -
B vi - - vos vi - - vos vi - - vos et mor -

II
C - re vi - - vos vi - - vos vi - - vos,
A - re vi - - vos vi - vos vi - vos
T - re vi - vos vi - vos vi - - vos,
B - re vi - - vos vi - - vos vi - - vos,

286

I
C - tu - os, cu-ius re - gni cu-ius re - gni non e - rit non
A - tu - os, cu-ius re - gni cu-ius re - gni non e - rit non
T - tu - os, cu-ius re - gni cu-ius re - gni non e - rit non
B - tu - os, cu-ius re - gni cu-ius re - gni non e - rit non

II
C cu-ius re - gni cu-ius re - gni cu-ius re - gni non e -
A cu-ius re - gni cu-ius re - gni cu-ius re - gni non e -
T cu-ius re - gni cu-ius re - gni cu-ius re - gni non e -
B cu-ius re - gni cu-ius re - [gni cu-ius re] - gni non e -

C *e - rit non e - rit fi - nis non e - rit non e - rit fi - nis non e - rit*

A *e - rit non e - rit fi - nis non e - rit non e - rit fi - nis non e - rit*

I T *e - rit non e - rit fi - nis non e - rit non e - rit fi - nis non e - rit*

B *e - rit non e - rit fi - nis non e - rit non e - rit fi - nis non e - rit*

C *- rit non e - rit non e - rit non e - rit non e - rit fi - nis*

A *- rit non e - rit non e - rit non e - rit non e - rit fi - nis*

II T *- rit non e - rit non e - rit non e - rit non e - rit fi - nis*

B *- rit non e - rit non e - rit non e - rit non e - rit fi - nis*

C *fi - nis non e - rit fi - nis non e - rit fi - nis. Et in Spi - ri - tum*

A *fi - nis non e - rit fi - nis non e - rit fi - nis. Et in Spi - ri - tum*

I T *fi - nis non e - rit fi - nis non e - rit fi - nis. Et in Spi - ri - tum*

B *fi - nis non e - rit fi - nis non e - rit fi - nis. Et in Spi - ri - tum*

C *non e - rit fi - nis non e - rit fi - nis.*

A *non e - rit fi - nis non e - rit fi - nis.*

II T *non e - rit fi - nis non e - rit fi - nis.*

B *non e - rit fi - nis non e - rit fi - nis.*

301

C
et in Spi - ri - tum San - ctum, Do - mi - num et vi - vi - fi - can -

A
et in Spi - ri - tum San - ctum, Do - mi - num et vi - vi - fi - can -

I
T
et in Spi - ri - tum San - ctum, Do - mi - num et vi - vi - fi - can -

B
et in Spi - ri - tum San - ctum, Do - mi - num in vi - vi - fi - can -

C
Et in Spi - ri - tum San - ctum, Do - mi - num

A
Et in Spi - ri - tum San - ctum, Do - mi - num

II
T
Et in Spi - ri - tum San - ctum, Do - mi - num

B
Et in Spi - ri - tum San - ctum, Do - mi - num

307

C
- tem et vi - vi - fi - can - tem,

A
- tem et vi - vi - fi - can - tem,

I
T
- tem et vi - vi - fi - can - tem,

B
- tem et vi - vi - fi - can - tem,

C
et vi - vi - fi - can - tem qui ex Pa - tre Fi - li - o -

A
et vi - vi - fi - can - tem qui ex Pa - tre Fi - li - o -

II
T
et vi - vi - fi - can - tem qui ex Pa - tre Fi - li - o -

B
et vi - vi - fi - can - tem qui ex Pa - tre Fi - li - o -

C
Qui cum Pa - tre qui cum Pa - tre et Fi - li - o

A
Qui cum Pa - tre qui cum Pa - tre et Fi - li - o

I
T
8
Qui cum Pa - tre qui cum Pa - tre et Fi - li - o

B
Qui cum Pa - tre qui cum Pa - tre et Fi - li - o

C
- que pro - ce - dit. Qui cum Pa - tre qui cum Pa - tre et Fi - li -

A
- que pro - ce - dit. Qui cum Pa - tre qui cum Pa - tre et Fi - li -

II
T
8
- que pro - ce - dit, Qui cum Pa - tre qui cum Pa - tre et Fi - li -

B
- que pro - ce - dit. Qui cum Pa - tre qui cum Pa - tre et Fi - li -

C
et Fi - li - o si - mul a - do - ra - tur, et con - glo - ri -

A
et Fi - li - o si - mul a - do - ra - tur, et con - glo - ri -

I
T
8
et Fi - li - o si - mul a - do - ra - tur, et con - glo - ri -

B
et Fi - li - o si - mul a - do - ra - tur, et con - glo - ri -

C
- o si - mul a - do - ra - tur, et con - glo - ri - fi - ca - tur,

A
- o si - mul a - do - ra - tur, et con - glo - ri - fi - ca - tur,

II
T
8
- o si - mul a - do - ra - tur, et con - glo - ri - fi - ca - tur,

B
- o si - mul a - do - ra - tur, et con - glo - ri - fi - ca - tur,

321

C
- fi - ca - tur, qui lo - cu - tus est per Pro - phe - - tas. Et u - nam

A
- fi - ca - tur, qui lo - cu - tus est per Pro - phe - - tas. Et u - nam

I
- fi - ca - tur, qui lo - cu - tus est per Pro - phe - - tas. Et u - nam

T
8
- fi - ca - tur, qui lo - cu - tus est per Pro - phe - - tas. Et u - nam

B
- fi - ca - tur, qui lo - cu - tus est per Pro - phe - - tas. Et u - nam

C
qui lo - cu - tus est. Et u - nam san - ctam ca -

A
qui lo - cu - tus est. Et u - nam san - ctam ca -

II
qui lo - cu - tus est. Et u - nam san - ctam ca -

T
8
qui lo - cu - tus est. Et u - nam san - ctam ca -

B
qui lo - cu - tus est. Et u - nam san - ctam ca -

325

C
san - ctam ca - tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle - si - am et a - po -

A
san - ctam ca - tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle - si - am et a - po -

I
san - ctam ca - tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle - si - am et a - po -

T
8
san - ctam ca - tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle - si - am et a - po -

B
san - ctam ca - tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle - si - am et a - po -

C
- tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle - si - am et a - po - sto - li - cam Ec -

A
- tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle - si - am et a - po - sto - li - cam Ec -

II
- tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle - si - am et a - po - sto - li - cam Ec -

T
8
- tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle - si - am et a - po - sto - li - cam Ec -

B
- tho - li - cam et a - po - sto - li - cam Ec - cle - si - am et a - po - sto - li - cam Ec -

C
- sto - li - cam Ec - cle - - si - am, u - num bap - tis - ma

A
- sto - li - cam Ec - cle - - si - am. u - num bap - tis - ma

I
- sto - li - cam Ec - cle - - si - am. u - num bap - tis - ma

T
- sto - li - cam Ec - cle - - si - am. u - nam bap - tis - ma

B
- sto - li - cam Ec - cle - - si - am. u - nam bap - tis - ma

C
- cle - si - am. Con - fi - te - or u - num bap -

A
- cle - si - am. Con - fi - te - or u - nam bap -

II
- cle - si - am. Con - fi - te - or u - nam bap -

T
- cle - si - am. Con - fi - te - or u - num bap -

B
- cle - si - am. Con - fi - te - or u - num bap -

C
in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum Et ex - spe - cto

A
in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum Et ex - spe - cto

I
in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum Et ex - spe - cto

T
in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum Et ex - spe - cto

B
in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum Et ex - spe - cto

C
- tis - ma in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum. Et ex -

A
- tis - ma in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum. Et ex -

II
- tis - ma in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum. Et ex -

T
- tis - ma in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum. Et ex -

B
- tis - ma in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum. Et ex -

C
et ex - spe - cto re-sur-rec-ti - o - nem re-sur-re-cti - o - nem re-sur-re-cti -

A
et ex - spe - cto re-sur-rec-ti - o - nem re-sur-re-cti - o - nem re-sur-re-cti -

I
T
et ex - spe - cto re-sur-rec-ti - o - nem re-sur-re-cti -

B
et ex - spe - cto re-sur-rec-ti - o - nem re-sur-re-cti - o - nem re-sur-re-cti -

C
- spe - cto et ex - spe - cto re-sur-rec-ti - o - nem re-sur-rec-ti - o - nem

A
- spe - cto et ex - spe - cto re-sur-rec-ti - o - nem

II
T
- spe - cto et ex - spe - cto re-sur-rec-ti - o - nem re-sur-rec-ti - o - nem

B
- spe - cto et ex - spe - cto re-sur-rec-ti - o - nem re-sur-rec-ti - o - nem

C
- o - - nem mor - tu - o - rum. Et vi -

A
- o - - nem mor - tu - o - rum. Et vi -

I
T
- o - - nem mor - tu - o - rum. Et vi -

B
- o - - nem mor - tu - o - rum. Et vi -

C
Et vi - tam ven - tu - ri sae - cu - li

A
Et vi - tam ven - tu - ri sae - cu - li

II
T
Et vi - tam ven - tu - ri sae - cu - li

B
Et vi - tam ven - tu - ri sae - cu - li

C - tam ven-tu - ri sae - cu - li. A - - men a -

A - tam ven-tu - ri sae - cu - li. A - men a - men

I T - tam ven-tu - ri sae - cu - li. A - - men

B - tam ven-tu - ri sae - cu - li. A - - men a - - men a -

C et vi-tam ven-tu - ri sae - - cu-li. A - - men a -

A et vi-tam ven-tu - ri sae - cu - li. A - men a - - men

I T et vi-tam ven-tu - ri sae - cu - li. A - men a -

B et vi-tam ven-tu - ri sae - cu - li. A - - men a - - men

C - men a - men a - - men a - - men.

A a - - men a - - men a - - men.

I T a - - men a - - men a - - men.

B - men a - - men a - - men a - - men.

C - men a - - men a - - men a - - men.

A a - - men a - - men.

II T - men a - - men.

B a - - men a - - men a - - men.

[SANCTUS]

359 [♩ = ♪]

I

Cantus
San - ctus,

Altus
San - ctus,

Tenor
San - ctus,

Bassus
San - ctus,

II

Cantus
San -

Altus
San -

Tenor
San -

Bassus
San -

363

I

C
San - ctus Do - mi-nus De - us Sa - ba -

A
San - ctus San - ctus Do - mi-nus De - us Sa - ba -

T
San - ctus Do - mi-nus De - us Sa - ba -

B
San - ctus Do - mi-nus De - us Sa - ba -

II

C
- ctus, Do - mi-nus De - us Sa - ba - oth

A
- ctus, Do - mi-nus De - us Sa - ba - oth

T
- ctus, Do - mi-nus De - us Sa - ba - oth

B
- ctus, Do - mi-nus De - us Sa - ba - oth

C
- oth. Ple - ni sunt cae - li ple - ni sunt cae - li

A
- oth. Ple - ni sunt cae - li ple - ni sunt cae - li

I
T
- oth. Ple - ni sunt cae - li ple - ni sunt cae - li

B
- oth. Ple - ni sunt cae - li ple - ni sunt cae - li

C
Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth. Ple - ni sunt cae - li ple - ni sunt

A
Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth. Ple - ni sunt cae - li ple - ni sunt

II
T
Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth. Ple - ni sunt cae - li ple - ni sunt

B
Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth. Ple - ni sunt cae - li ple - ni sunt

C
et ter - ra et ter - ra et ter - ra glo - ri - a tu - a.

A
et ter - ra et ter - ra et ter - ra glo - ri - a tu - a.

I
T
et ter - ra et ter - ra et ter - ra glo - ri - a tu - a.

B
et ter - ra et ter - ra et ter - ra glo - ri - a tu - a.

C
cae - li et ter - ra et ter - ra

A
cae - li et ter - ra et ter - ra

II
T
cae - li et ter - ra et ter - ra

B
cae - li et ter - ra et ter - ra

376

C
San - ctus Do - mi - nus De - us Sa - ba -

I
A
San - ctus Do - mi - nus De - us Sa - ba -

T
San - ctus Do - mi - nus De - us Sa - ba -

B
San - ctus Do - mi - nus De - us Sa - ba -

C
San - ctus Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth

II
A
San - ctus Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth

T
San - ctus Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth

B
San - ctus Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth

380

C
- oth. Ple - ni sunt cae - li *ple - ni sunt cae - li*

I
A
- oth. Ple - ni sunt cae - li *ple - ni sunt cae - li*

T
- oth. Ple - ni sunt cae - li *ple - ni sunt cae - li*

B
- oth. Ple - ni sunt cae - li *ple - ni sunt cae - li*

C
Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth. Ple - ni sunt cae - li *ple - ni sunt*

II
A
Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth. Ple - ni sunt cae - li *ple - ni sunt*

T
Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth. Ple - ni sunt cae - li *ple - ni sunt*

B
Do - mi - nus De - us Sa - ba - oth. Ple - ni sunt cae - li *ple - ni sunt*

C et ter - ra et ter - ra et ter - ra glo - ri - a tu - a

A et ter - ra et ter - ra et ter - ra glo - ri - a tu - a

I T et ter - ra et ter - ra et ter - ra glo - ri - a tu - a

B et ter - ra et ter - ra et ter - ra glo - ri - a tu - a

C cae - li et ter - ra et ter - ra glo -

A cae - li et ter - ra et ter - ra glo -

II T cae - li et ter - ra et ter - ra glo -

B cae - li et ter - ra et ter - ra glo -

C glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a.

A glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a.

I T glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a.

B glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a.

C - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a.

A - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a.

II T - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a.

B - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a glo - ri - a tu - a.

391 [H=♩]

C Ho - san - na in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel -

A Ho - san - na in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel -

I T Ho - san - na in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel -

B Ho - san - na in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel -

C Ho - san - na in ex - cel - sis

A Ho - san - na in ex - cel - sis

II T Ho - san - na in ex - cel - sis

B Ho - san - na in ex - cel - sis

397

C - sis in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis

A - sis in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis

I T - sis in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis

B - sis in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis

C in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel -

A in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel -

II T in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel -

B in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel -

I
C in ex-cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex - cel -
A in ex-cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex - cel -
T in ex-cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex - cel -
B in ex-cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex - cel -

II
C - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex - cel - sis
A - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex - cel - sis
T - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex - cel - sis
B - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex - cel - sis

I
C - sis ho - san - na ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel - sis.
A - sis ho - san - na ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel - sis.
T - sis ho - san - na ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel - sis.
B - sis ho - san - na ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel - sis.

II
C ho - san - na ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel - sis.
A ho - san - na ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel - sis.
T ho - san - na ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel - sis.
B ho - san - na ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel - sis.

416 [♩ = 2]

I Cantus
Be - ne - di - ctus, qui ve - nit be - ne -

Altus
Be - ne - di - ctus, qui ve - nit qui ve -

II Cantus
Be - ne - di - ctus, qui ve - nit

Altus
Be - ne - di - ctus,

421

I C
- di - ctus, qui ve - nit in no - mi-ne Do -

A
- nit in no - mi-ne, qui ve - nit

II C
qui ve - nit in no - mi-ne Do -

A
qui ve - nit in no - mi-ne Do - - mi - ni

426

I C
- mi - ni Do - - mi - ni

A
in no - mi - ne Do - - mi - ni, be -

II C
- mi - ni Do - - mi - ni, be - ne - di -

A
Do - - mi - ni Do - - mi - ni

431

I C qui ve - nit, be - ne - di - ctus, qui ve - nit in no - mi -
 A - ne - di - ctus, qui ve - nit in no - mi - ne in no - mi -
 II C - ctus, qui ve - nit in no - mi - ne
 A be - ne - di - ctus, qui ve - nit in no - mi -

436

I C - ne Do - - mi - ni in no - mi - ne Do - - mi -
 A - ne Do - - mi - ni in no - mi - ne Do - - mi - ni Do -
 II C in no - mi - ne Do - - mi - ni Do -
 A - ne Do - - mi - ni in no - mi - ne Do - - mi -

441

I C - ni Do - - mi - ni.
 A - mi - ni Do - - mi - ni.
 II C - mi - ni Do - - mi - ni.
 A - ni Do - - mi - ni.

445 [H=♩]

Cantus I
 Ho - san - na in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel -

Altus I
 Ho - san - na in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel -

Tenor I
 Ho - san - na in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel -

Bassus I
 Ho - san - na in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel -

Cantus II
 Ho - san - na in ex - cel - sis

Altus II
 Ho - san - na in ex - cel - sis

Tenor II
 Ho - san - na in ex - cel - sis

Bassus II
 Ho - san - na in ex - cel - sis

451

C
 - sis in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis

A
 - sis in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis

T
 - sis in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis

B
 - sis in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis

C
 in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel -

A
 in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel -

T
 in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel -

B
 in ex - cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel -

I
C in ex-cel - sis ho - san - na in ex-cel - sis ho-san - na in ex-cel -
A in ex-cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex-cel -
T in ex-cel - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex-cel -
B in ex-cel - sis ho - san - na in ex-cel - sis ho-san - na in ex-cel -

II
C - sis ho - san - na in ex-cel - sis ho-san - na in ex-cel - sis
A - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex - cel - sis
T - sis ho - san - na in ex - cel - sis ho-san - na in ex - cel - sis
B - sis ho - san - na in ex-cel - sis ho-san - na in ex-cel - sis

I
C - sis ho - san - na ho - san - na in ex - cel - sis in ex - cel - sis.
A - sis ho - san - na ho - san - na in ex-cel - sis in ex - cel - sis.
T - sis ho - san - na ho - san - na in ex-cel - sis in ex - cel - sis.
B - sis ho - san - na ho - san - na in ex-cel - sis in ex - cel - sis.

II
C ho - san - na ho - san - na in ex-cel - sis in ex - cel - sis.
A ho - san - na ho - san - na in ex-cel - sis in ex - cel - sis.
T ho - san - na ho - san - na in ex-cel - sis in ex - cel - sis.
B ho - san - na ho - san - na in ex-cel - sis in ex - cel - sis.

[AGNUS DEI]

470 [♩ = 2]

Cantus A - - gnus De - i,

I Altus A - gnus De - i,

Tenor A - - gnus De - i,

Bassus A - gnus De - - i,

Cantus A - - gnus A -

II Altus

Tenor A - gnus De -

Bassus A - - gnus

474

C qui tol - lis pec - ca - ta mun - - di

I qui tol - lis pec - ca - - ta mun - di

T qui tol - lis pec - ca - ta mun - - di

B qui tol - lis pec - ca - ta mun - - di

C - gnus De - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

II A - - gnus De - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

T - i A - - gnus De - - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

B A - - gnus De - - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

C
pec-ca - ta mun - di: A - gnus De - i,

A
pec-ca - ta mun - di: A - gnus De - i,

I
T
pec-ca - ta mun - di: A - gnus De - i,

B
pec-ca - ta mun - di: A - gnus De - i,

C
- di: mi - se - re - re no - bis, A -

A
- di: mi - se - re - re no - bis, A -

II
T
- di: mi - se - re - re no - bis, A -

B
- di: mi - se - re - re no - bis, A -

C
qui tol - lis qui tol - lis pec-ca - ta

A
qui tol - lis qui tol - lis pec-ca - ta

I
T
qui tol - lis qui tol - lis pec - ca -

B
qui tol - lis qui tol - lis pec-ca -

C
- gnus De - i, qui tol - lis pec-ca - ta mun - di

A
- gnus A - gnus De - i, qui tol - lis pec-ca - ta mun - di

II
T
- gnus De - i, qui tol - lis pec-ca - ta mun - di

B
- gnus A - gnus De - i, qui tol - lis pec-ca - ta mun - di

489

C
mun - - di pec-ca-ta mun - - di pec-ca-ta mun - - di: mi - se-re-re no -

A
mun - - di pec-ca-ta mun - di pec-ca-ta mun - di: mi - se-re-re no -

I
T
- ta mun-di pec-ca-ta mun - di pec-ca-ta mun - di: mi - se-re-re no -

B
- ta mun - di pec-ca-ta mun - - di pec-ca-ta mun - - di: mi - se-re-re no -

C
qui tol - lis pec-ca-ta mun - - di pec-ca-ta mun - - di:

A
qui tol - lis pec-ca - ta mun - di pec-ca - ta mun - di:

II
T
qui tol - lis pec-ca-ta mun - di pec-ca-ta mun - di:

B
qui tol - lis pec-ca-ta mun - - di pec-ca-ta mun - - di:

493

C
- bis mi - se - re - re no - bis mi - se - re - re no - bis.

A
- bis mi - se - re - re no - bis mi - se - re - re no - bis.

I
T
- bis mi - se - re - re no - bis mi - se - re - re no - bis.

B
- bis mi - se - re - re no - bis mi - se - re - re no - bis.

C
mi - se - re - re no - bis mi - se - re - re no - bis mi - se - re - re no - bis.

A
mi - se - re - re no - bis mi - se - re - re no - bis.

II
T
mi - se - re - re no - bis mi - se - re - re no - bis.

B
mi - se - re - re no - bis mi - se - re - re no - bis.

C A - - gnus De - - i A - - gnus De - i,

A A - gnus De - i A - gnus De - - i,

T A - gnus De - i A - gnus De - i,

B A - gnus De - i A - gnus De - i,

C A - - gnus De - - i A -

A A - gnus De - i A -

T A - gnus De - i A -

B A - gnus De - i A -

C qui tol - lis pec - ca - ta mun - di mun - - di,

A qui tol - lis pec - ca - ta mun - di,

T qui tol - lis pec - ca - ta mun - di,

B qui tol - lis pec - ca - ta mun - di,

C - gnus De - - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun - di mun -

A - gnus De - - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

T - gnus De - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

B - gnus De - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

511

C A - gnus De - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

A A - gnus De - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

I T A - gnus De - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

B A - gnus De - i, qui tol - lis pec - ca - ta mun -

C - di, A - gnus De - i,

II A - di, A - gnus De - i,

T - di, A - gnus De - i,

B - di, A - gnus De - i,

518

C - di: do-na no - bis do-na no-bis pa - cem

I - di: do-na no - bis pa - cem

T - di: do-na no - bis do-na no-bis pa - cem

B - di: do-na no - bis do-na no-bis pa - cem

C qui tol - lis pec - ca - ta mun - di: do-na no - bis

A qui tol - lis pec - ca - ta mun - di: do-na no -

II qui tol - lis pec - ca - ta mun - di: do-na no -

T qui tol - lis pec - ca - ta mun - di: do-na no -

B qui tol - lis pec - ca - ta mun - di: do-na no - bis

C do - na no - bis pa - - cem

A do - na no - bis *do - na no - bis* pa - - cem

I T do - na no - bis pa - - cem

B do - na no - bis *do - na no - bis* pa - - cem

C *do - na no - bis* pa - - cem do - na no - bis pa -

A - bis pa - - cem *do - na no - bis do - na no - bis* pa -

II T - bis *do - na no - bis* [pa - - cem] do - na no - bis pa -

B *do - na no - bis* [pa - - cem] do - na no - bis *do - na no - bis* pa -

528

C do - na do - na no - bis pa - - cem do - na no - bis pa - - cem.

A do - na do - na no - bis pa - - cem *do - na no - bis* pa - - cem.

I T do - na no - bis do - na no - bis pa - - cem *do - na no - bis* pa - - cem.

B do - na no - bis *do - na no - bis* pa - - cem *do - na no - bis* pa - - cem.

C - cem do - na do - na no - bis pa - - cem.

A - cem do - na do - na no - bis pa - - cem.

II T - cem do - na no - bis *do - na no - bis* pa - - cem.

B - cem do - na no - bis *do - na no - bis* pa - - cem.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Gloria in excelsis Deo,
et in terra pax hominibus
bonae voluntatis.
Laudamus te, benedicimus te,
adoramus te, glorificamus te,
gratias agimus tibi,
propter magnam gloriam tuam.
Domine Deus, Rex caelestis,
Deus Pater omnipotens.
Domine Fili unigenite,
Jesu Christe, Domine Deus,
Agnus Dei, Filius Patris.
Qui tollis peccata mundi,
miserere nobis,
qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris,
miserere nobis.
Quoniam tu solus sanctus,
tu solus Dominus,
tu solus altissimus,
Jesu Christe, cum Sancto Spiritu
in gloria Dei Patris, amen.

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem,
Factorem caeli et terrae,
visibilium omnium
et invisibilium.
Et in unum Dominum
Jesum Christum,
Filius Dei unigenitum.
Et ex Patre natum
ante omnia saecula.
Deum de Deo, lumen de lumine,
Deum verum de Deo vero.
Genitum, non factum,
consubstantiali Patri:
per quem omnia facta sunt.
Qui propter nos homines
et propter nostram salutem
descendit de caelis.
Et incarnatus est de Spiritu Sancto
ex Maria Virgine:
Et homo factus est.
Crucifixus etiam pro nobis:
sub Pontio Pilato
passus, et sepultus est.

Panie, zmiłuj się nad nami.

Chryste, zmiłuj się nad nami.

Panie, zmiłuj się nad nami.

Chwała na wysokości Bogu,
a na ziemi pokój ludziom
dobrej woli.
Chwalimy Cię, błogosławimy Cię,
wielbimy Cię, wysławiamy Cię,
dzięki Ci składamy,
bo wielka jest chwała Twoja.
Panie Boże, Królu nieba,
Boże Ojczy wszechmogący.
Panie, Synu Jednorodzony,
Jezu Chryste, Panie Boże,
Baranku Boży, Synu Ojca,
Który gładzisz grzechy świata,
zmiłuj się nad nami,
który gładzisz grzechy świata,
przyjm błaganie nasze.
Który siedzisz po prawicy Ojca,
zmiłuj się nad nami.
Albowiem tylko Tyś jest święty,
tylko Tyś jest Panem,
tylko Tyś najwyższy,
Jezu Chryste, z Duchem Świętym
w chwale Boga Ojca, amen.

Wierzę w jednego Boga,
Ojca wszechmogącego,
Stworzyciela nieba i ziemi,
wszystkich rzeczy widzialnych
i niewidzialnych.
I w jednego Pana
Jezusa Chrystusa,
Syna Bożego Jednorodzonego.
Który z Ojca jest zrodzony
przed wszystkimi wiekami.
Bóg z Boga, światłość ze światłości,
Bóg prawdziwy z Boga prawdziwego.
Zrodzony, a nie stworzony,
współistotny Ojcu:
a przez Niego wszystko się stało.
On to dla nas ludzi
i dla naszego zbawienia
zstąpił z nieba.
I za sprawą Ducha Świętego
przyjął ciało z Maryi Dziewicy:
I stał się człowiekiem.
Ukrzyżowany również za nas:
pod Poncjuszem Piłatem
został umęczony i pogrzebany.

Lord, have mercy.

Christ, have mercy.

Lord, have mercy.

Glory to be God on high,
and on earth peace to men
of good will.
We praise You, we bless You,
we worship You, we glorify You,
we give thanks to You,
for Your great glory.
Lord God, heavenly King,
God the Father almighty.
O Lord, the only-begotten Son,
Jesu Christ, Lord God,
Lamb of God, Son of the Father,
You who take away the sins of the
world, have mercy upon us,
You who take away the sins of the
world, receive our prayer.
You who sit at the right hand
of the Father, have mercy upon us.
For You only are holy,
You only are the Lord,
You alone are most high,
Jesu Christ, with the Holy Ghost
in the glory of God the Father, amen.

I believe in God
Father almighty,
Maker of heaven and earth,
and of all things visible
and invisible.
And in one Lord
Jesus Christ,
the only begotten Son of God.
Begotten of His Father
before all worlds.
God of God, Light of Light,
very God of very God.
Begotten, not made, being of one
substance with the Father:
by whom all things were made.
Who for us men,
and for our salvation,
came down from heaven.
And was incarnate by the Holy
Ghost of the Virgin Mary:
And was made man.
And was crucified also for us:
under Pontius Pilate
He suffered and was buried.

Et resurrexit tertia die,
secundum Scripturas.
Et ascendit in caelum,
sedet ad dexteram Patris,
et iterum venturus est
cum gloria, iudicare vivos
et mortuos, cuius regni
non erit finis.
Et in Spiritum Sanctum,
Dominum et vivificantem,
qui ex Patre Filioque procedit.
Qui cum Patre et simul
adoratur, et conglorificatur,
qui locutus est per Prophetas.
Et unam, sanctam, catholicam
et apostolicam Ecclesiam.
Confiteor unum baptisma
in remissionem peccatorum.
Et exspecto resurrectionem
mortuorum. Et vitam
venturi saeculi.
Amen.

Sanctus, Sanctus, Sanctus
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt caeli
et terra gloria tua.

Hosanna in excelsis.
Benedictus, qui venit
in nomine Domini.
Hosanna in excelsis.

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi:
miserere nobis.
Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi:
miserere nobis.
Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi:
dona nobis pacem.

I zmartwychwstał trzeciego dnia,
jak oznajmia Pismo.
I wstał do nieba,
siedzi po prawicy Ojca
i powtórnie przyjdzie w chwale
sądzić żywych i umarłych,
a Królestwu Jego
nie będzie końca.
I w Ducha Świętego,
Pana i Ożywiiciela,
który od Ojca i Syna pochodzi.
Który wspólnie odbiera
uwielbienie i chwałę,
który mówił przez proroków.
I w jeden, święty, powszechny
i apostołski Kościół.
Wyznaję jeden chrzest
na odpuszczenie grzechów.
I oczekuję wskrzeszenia umarłych.
I życia wiecznego
w przyszłym świecie.
Amen.

Święty, Święty, Święty
Pan Bóg Zastępów.
Pełne są niebiosa
i ziemia chwały Twojej.

Hosanna na wysokości.
Błogosławiony, który idzie
w imię Pańskie.
Hosanna na wysokości.

Baranku Boży,
który gładzisz grzechy świata:
zmiłuj się nad nami.
Baranku Boży,
który gładzisz grzechy świata:
zmiłuj się nad nami.
Baranku Boży,
który gładzisz grzechy świata:
obdarz nas pokojem.

And the third day He rose again
according to the Scriptures.
And ascended into heaven, and
seated at the right hand of the Father,
and He shall come again
with glory to judge both the quick
and the dead, whose kingdom
shall have no end.
And I believe in the Holy Ghost,
the Lord and giver of life,
who proceeded from the Father
and the Son. Together
is worshipped and glorified,
Who spoke by the prophets.
And I believe in one holy, catholic
and apostolic Church.
I acknowledge one baptism
for the remission of sins.
And I look for the resurrection
of the dead. And the life
of the world to come.
Amen.

Holy, holy, holy
Lord God of hosts.
Heaven and earth
are full of Your glory.

Hosanna in the highest.
Blessed is who comes
in the name of the Lord.
Hosanna in the highest.

Lamb of God,
who takes away the sins of the world:
have mercy on us.
Lamb of God,
who takes away the sins of the world:
have mercy on us.
Lamb of God,
who takes away the sins of the world:
grant us peace.